

**TRIBUNALI PENAL NDËRKOMBËTAR
PËR ISH-JUGOSLLAVINË**

**PROKURORJA E TRIBUNALIT
KUNDËR
NEBOJSHA PAVKOVIIQIT
VLLADIMIR LLAZAREVIQIT
VLLASTIMIR GJORGJEVIQIT
SRETEN LLUKIQIT**

Aktakuzë

Prokurorja e Tribunalit Penal Ndërkombëtar për ish-Jugosllavinë, në bazë të kompetencave të saj sipas Nenit 18 të Statutit të Tribunalit, akuzon:

**NEBOJSHA PAVKOVIIQIN
VLLADIMIR LLAZAREVIQIN
VLLASTIMIR GJORGJEVIQIN
SRETEN LLUKIQIN**

Për **KRIME KUNDËR NJERËZIMIT** dhe **SHKELJE TË LIGJEVE OSE ZAKONEVE TË LUFTËS** siç parashtrohet më poshtë:

TË AKUZUARIT

1. **Gjeneralkoloneli Nebojsa PAVKOVIIQ** u lind më 10 prill 1946 në fshatin Senjski Rudnik në Serbi dhe Malin e Zi të sotme. E nisi karrierën e tij ushtarake në Armatën Popullore Jugosllave (më tej: 'APJ') më 20 korrik 1970. Detyrat ushtarake të **Gjeneralkolonelit Nebojsa PAVKOVIIQ** përfshinë emërimin e tij si komandant i Brigadës së 16-të të Këmbësisë prej vitit 1988 deri në 1989 dhe prej vitit 1989 deri në 1993 disa emërimë në Shtab në Sekretariatit Federal të Mbrojtjes Popullore dhe institucionin pasardhës të tij. Në 1994, **Gjeneralkoloneli Nebojsa PAVKOVIIQ** u caktua në Korpusin e Prishtinës të Forcave të Armatosura të Republikës Federale të Jugosllavisë (më tej: 'UJ') në Prishtinë, Kosovë, ku mbajti disa poste Shtabi në Shtabin komandues deri sa mori përsipër komandën e Korpusit më 9 janar 1998. **Gjeneralkoloneli Nebojsa PAVKOVIIQ** u gradua në rangune gjeneral nënkolonelit më 21 korrik 1998. Më 25 dhjetor 1998, **Gjeneralkoloneli Nebojsa PAVKOVIIQ** u emërua Komandant i Armatës së Tretë me Dekret Presidential. Ai mori përsipër detyrat e tij si Komandant i Armatës së Tretë më 13 janar 1999 dhe e komandoi prej atëherë deri herët në vitin 2000. Më 31 mars 1999, u gradua në rangun e Gjeneralkolonelit. **Gjeneralkoloneli Nebojsa PAVKOVIIQ** u shpërblye për rolin e tij gjatë gjendjes së luftës në 1999 me dhënien e Urdhrit të Lirisë nga Kryetari Millosheviq më 16 qershor 1999. Në shkurt 2000, **Gjeneralkoloneli Nebojsa PAVKOVIIQ** u emërua Shef i Shtabit të Përgjithshëm të UJ-së. Shërbimi i tij në UJ dhe pozita e tij si Shefi i Shtabit të Përgjithshëm përfunduan me Dekret Presidential më 24 qershor 2002. Më datën e kësaj aktakuze, **Gjeneralkoloneli Nebojsa PAVKOVIIQ** është në pension.
2. **Gjeneralkoloneli Vlladimir LLAZAREVIQ** u lind në qytetin Gricar më 23 mars 1949. Në vitin 1972, **Gjeneralkoloneli Vlladimir LLAZAREVIQ** mbaroi Akademinë Ushtarake të APJ-së dhe pas kësaj mbajti pozita komanduese në nivele toge, kompanie, batalioni dhe regjimenti para se të bëhej Shef Shtabi i një brigade. Në 1998, **Gjeneralkoloneli Vlladimir LLAZAREVIQ** u bë Shefi i Shtabit të Korpusit të Prishtinës dhe, më 25 dhjetor 1998, u emërua Komandant i Korpusit të Prishtinës me Dekret Presidential. **Gjeneralkoloneli Vlladimir LLAZAREVIQ** filloi detyrat e tij si komandant i Korpusit të Prishtinës jo më vonë se 6 janar 1999. **Gjeneralkoloneli Vlladimir LLAZAREVIQ** e komandoi Korpusin e

Prishtinës para dhe gjatë gjendjes së luftës e cila filloi më 24 mars 1999. **Gjeneralkoloneli Vladimir LLAZAREVIQ** mori dy lavdërime zyrtare për rolin e tij gjatë gjendjes së luftës. Në qershor 1999, **Gjeneralkoloneli LLAZAREVIQ** u gradua në rangun e Gjeneral Nënkolonelit me Dekret Presidencial. Më 28 dhjetor 1999, **Gjeneralkoloneli Vladimir LLAZAREVIQ** u emërua Shef i Shtabit të Armatës së Tretë dhe pastaj më 13 mars 2000 Komandant i Armatës së Tretë. **Gjeneralkoloneli Vladimir LLAZAREVIQ** u gradua në rangun e Gjeneralkolonelit më 30 dhjetor 2000. Herët në vitin 2002, **Gjeneralkoloneli Vladimir LLAZAREVIQ** u caktua në Shtabin e Përgjithshëm të UJ-së si Asistent për Forcat Tokësore. Në gusht të vitit 2003, **Gjeneralkoloneli Vladimir LLAZAREVIQ** u pushua nga Ushtria e Serbisë dhe Malit të Zi.

3. **Gjeneralkoloneli Vlastimir GJORGJEVIQ** u lind në 1948 në Koznicë në Komunën e Vlladiçin Hanit dhe u diplomua në Fakultetin Juridik të Universitetit të Beogradit. **Gjeneralkoloneli Vlastimir GJORGJEVIQ** ishte Zëvendësministër i Ministrisë së Punëve të Brendshme serbe (më tej 'MUP') dhe Shefi i Departamentit të Sigurimit Publik (më tej 'RJB') të MUP-it (fillimisht si zëvendësues në pozitën e fundit) prej 1 qershorit 1997. Më 6 korrik 1997, **Gjeneralkoloneli Vlastimir GJORGJEVIQ** u gradua prej Gjeneral Nënkolonel në Gjeneralkolonel me Dekret Presidencial. Mbeti Zëvendësministër dhe Shefi i RJB-së deri në 30 janar 2001. **Gjeneralkoloneli Vlastimir GJORGJEVIQ** u dekorua me Urdhrin e Flamurit Jugosllav të Klasës së Parë nga Sllobodan MILLIOSHEVIQ më 7 korrik 1999. Më datën e kësaj aktakuze, **Gjeneralkoloneli Vlastimir GJORGJEVIQ** nuk mban asnjë post në MUP-in e Republikës së Serbisë.
4. **Gjeneralkoloneli Sreten LLUKIQ** u lind më 28 mars 1955 në komunën e Vishegradit në Bosnjën dhe Hercegovinën e sotme. Ai u diplomua nga Shkolla e Lartë e Punëve të Brendshme në 1974. Prej korrikut 1974 deri në 31 korrik 1987, **Gjeneralkoloneli Sreten LLUKIQ** ishte Inspektor Policie, Shef Departamenti dhe Zëvendësshef me përgjegjësi për Detyrat Policore, Rendin Publik dhe Paqen, dhe Sigurimin e Rrugëve në Sekretariatën Republikane të Punëve të Brendshme të Serbisë. Në janar 1992, ai u bë Zëvendësshefi i Detyrave Policore në Sekretariatën e Punëve të Brendshme në Beograd. Më 1 qershor 1998, **Gjeneralkoloneli Sreten LLUKIQ** u emërua Shef i Shtabit për Kosovën e Metohinë të Ministrisë së Punëve të Brendshme të Serbisë (më tej 'Shtabi i MUP-it'), me rangun e Gjeneral Majorit. Shtabi i MUP-it mori një mandat të zgjeruar më 16 qershor 1998 dhe **Gjeneralkoloneli Sreten LLUKIQ** mbeti në krye të tij. Ai vazhdoi në këtë post gjatë gjendjes së luftës që filloi më 24 mars 1999. Më 12 maj 1999, **Gjeneralkoloneli Sreten LLUKIQ** u gradua prej Gjeneral Major në Gjeneral Nënkolonel me Dekret të Kryetarit të Republikës së Serbisë. Pas qershorit 1999, **Gjeneralkoloneli Sreten LLUKIQ** ishte Zëvendësshefi i RJB-së dhe Shefi i Administratës Kufitare të Policisë Kufitare në MUP në Beograd. Më 31 janar 2001, **Gjeneralkoloneli Sreten LLUKIQ** u emërua Zëvendësministër dhe Shefi i RJB-së. Ndërsa mbante këtë pozitë, ai u gradua Gjeneralkolonel. Më datën e kësaj aktakuze, **Gjeneralkoloneli Sreten LLUKIQ** ende është Zëvendësministër dhe Shefi i RJB-së.

PËRGJEGËSIA PENALE INVIDUALE

Neni 7(1) i Statutit të Tribunalit.

5. Secili prej të akuzuarve është përgjegjës individualisht për krimet për të cilat akuzohet në këtë aktakuzë sipas Neneve 3, 5 dhe 7(1) të Statutit të Tribunalit. Të akuzuarit planifikuan, nxitën, urdhëruan, kryen ose përndryshe ndihmuan planifikimin, përgatitjen ose kryerjen e këtyre krimeve. Me përdorimin e fjalës "kryen" në këtë aktakuzë, Prokurorja nuk synon të nënkuptojë se ndonjëri prej të akuzuarve kreu fizikisht ndonjërin prej krimeve të akuzuara, personalisht. "Kryerja" në këtë aktakuzë i referohet pjesëmarrjes si bashkëkryes në një projekt të përbashkët kriminal. Qëllimi i këtij projekti të përbashkët kriminal ishte ndër të

tjera dëbimi i një pjese të konsiderueshme të popullatës shqiptare kosovare nga territori i krahinës së Kosovës, në përpjekje për të siguruar kontrollin e mëtejshëm serb mbi krahinën. Për të arritur këtë qëllim kriminal, secili prej të akuzuarve, duke vepruar si individ ose në ujdi me njëri-tjetrin ose me njerëz të tjerë të njohur dhe të panjohur, i bëri një kontribut të dukshëm këtij projekti të përbashkët kriminal, duke i përdorur kompetencat *de jure* dhe *de facto* që i kishte në dispozicion.

6. Ky projekt i përbashkët kriminal filloi jo më vonë se në tetor të vitit 1998 dhe vazhdoi gjatë tërë periudhës në të cilën ndodhën krimet që përmenden në Pikat 1 deri në 5 të kësaj aktakuze: duke filluar më datën ose rreth datës 1 janar 1999 dhe duke vazhduar deri më 20 qershor 1999. Një numër individësh morën pjesë në këtë projekt të përbashkët kriminal gjatë tërë periudhës së ekzistimit të tij ose, përndryshe, në kohë të ndryshme gjatë periudhës së ekzistimit të tij, duke përfshirë të akuzuarit **Nebojsa PAVKOVIC, Vladimir LLAZAREVIC, Vlastimir GJORGJEVIC, Sreten LLUKIC**, Slobodan MILLOSHEVIC, Millan MILLUTINOVIC, Nikolla SHAINOVIC, Dragolub OJDANIC, Vllajko STOJILKOVIC dhe njerëz të tjerë të njohur dhe të panjohur.
7. Krimet e paraqitura në Pikat 1 deri në 5 të kësaj aktakuze ishin pjesë e synimit të këtij projekti të përbashkët kriminal. Nga ana tjetër, krimet e paraqitura në Pikat 3 deri në 5 ishin pasoja të natyrshme dhe të parashikueshme të projektit të përbashkët kriminal dhe të akuzuarit ishin të vetëdijshëm se krime të tilla ishin rezultate që mund të priteshin nga projekti i përbashkët kriminal. Me gjithë vetëdijësimin e tyre mbi pasojat e parashikueshme, **Nebojsa PAVKOVIC, Vladimir LLAZAREVIC, Vlastimir GJORGJEVIC, Sreten LLUKIC**, Slobodan MILLOSHEVIC, Millan MILLUTINOVIC, Nikolla SHAINOVIC, Dragolub OJDANIC, Vllajko STOJILKOVIC dhe njerëz të tjerë të njohur dhe të panjohur morën pjesë në mënyrë të vetëdijshme dhe të vullnetshme në projektin e përbashkët kriminal. Secili prej të akuzuarve dhe pjesëmarrësve të tjerë në projektin e përbashkët kriminal kishte qëllimin dhe gjendjen psikologjike të nevojshme për kryerjen e secilit prej krimeve të paraqitura në Pikat 1 deri në 5. Mbi këtë bazë, sipas Nenit 7(1) të Statutit, secili prej të akuzuarve dhe pjesëmarrësve të tjerë në projektin e përbashkët kriminal mban përgjegjësi penale individuale për krimet e paraqitura në Pikat 1 deri në 5.

Neni 7(3) i Statutit të Tribunalit

8. **Nebojsa PAVKOVIC, Vladimir LLAZAREVIC, Vlastimir GJORGJEVIC dhe Sreten LLUKIC**, duke mbajtur poste me autoritet epror, gjithashtu mbajnë përgjegjësi penale individuale për veprimet ose mosveprimet e vartësve të vet, në bazë të Nenit 7(3) të Statutit të Tribunalit. Eprori mban përgjegjësi penale për veprimet kriminale të vartësve të vet në qoftë se ai dinte ose kishte arsye të dinte se vartësit do të kryenin veprime të tilla ose i kishin kryer dhe eprori nuk kishte marrë masat e domsdoshme dhe të arsyeshme për të parandaluar vepra të tilla ose për t'i ndëshkuar kryesit e tyre.
9. **Gjeneralkoloneli Nebojsa PAVKOVIC** u emërua komandant i Armatës së Tretë të UJ-së më 25 dhjetor 1998 dhe mori përsipër komandën më 13 janar 1999. Si komandant, **Gjeneralkoloneli Nebojsa PAVKOVIC** komandonte të gjitha njësitë e Armatës së Tretë të UJ-së dhe njësitë që i ishin bashkëngjitur në zonën e përgjegjësisë së Armatës së Tretë të UJ-së. Ai mbante përgjegjësi të plotë për operacionet e kryera nga njësitë e Armatës së Tretë të UJ-së, njësitë që i ishin bashkëngjitur Armatës së Tretë, dhe për punën e Shtabit Komandues të Armatës së Tretë. **Gjeneralkoloneli Nebojsa PAVKOVIC** ushtroi autoritetin e tij si Komandant i Armatës së Tretë të UJ-së lidhur me ngjarjet në Kosovë prej janarit 1999 deri në qershor 1999, inkluzivisht.
10. Në bazë të Ligjit të Mbrojtjes të RFJ-së, dhe nëpërmjet strukturave dhe mekanizmave të përbashkëta komanduese dhe bashkërenduese, **Gjeneralkoloneli Nebojsa PAVKOVIC**

gjithashtu ushtroi autoritetin e komandës ose të bashkërendimit mbi njësitet policore republikane që u vunë në vartësi të Armatës së Tretë, ose vepronin në bashkëpunim ose bashkërendim me të, si edhe njësite ushtarake-territoriale, njësite të mbrojtjes civile dhe grupe të tjera të armatosura.

11. **Gjeneralkoloneli Nebojsa PAVKOVIC**, si Komandant i Armatës së Tretë të UJ-së, gjithashtu ose alternativisht mban përgjegjësi penale për shkak të autoritetit e tij *de jure* dhe/ose de facto për veprimet e vartësve të tij, në bazë të Nenit 7(3) të Statutit të Tribunalit, lidhur me krimet e paraqitura në Pikat 1 deri në 5 të kësaj aktakuze. Këta vartës përfshinin ndër të tjerë anëtarë të UJ-së, MUP-it, njësite ushtarake-territoriale, njësite të mbrojtjes civile dhe grupe të tjera të armatosura.
12. **Gjeneralkoloneli Vladimir LLAZAREVIC** u emërua komandant i Korpusit të Prishtinës të Armatës së Tretë të UJ-së në dhjetor 1998 dhe mori përsipër komandën jo më vonë se 6 janar 1999. Si Komandant i Korpusit, **Gjeneralkoloneli Vladimir LLAZAREVIC** komandonte të gjitha njësitet e Korpusit të Prishtinës dhe njësitet që i ishin bashkëngjitur zonës së përgjegjësise së Korpusit. Ai mbante përgjegjësi të plotë për operacionet e kryera nga njësitet e Korpusit të Prishtinës të UJ-së, njësitet që i ishin bashkëngjitur Korpusit të Prishtinës, dhe punën e Shtabit të Komandës të Korpusit të Prishtinës. **Gjeneralkoloneli Vladimir LLAZAREVIC** ushtroi autoritetin e tij si komandant i Korpusit të Prishtinës lidhur me ngjarjet në Kosovë prej janarit 1999 deri në qershor 1999, inkluzivisht.
13. Në bazë të Ligjit të Mbrojtjes të RFJ-së, dhe nëpërmjet strukturave dhe mekanizmave të përbashkëta komanduese dhe bashkërenduese, **Gjeneralkoloneli Vladimir LLAZAREVIC** gjithashtu ushtroi autoritet komandues ose të bashkërendimit mbi njësitet policore republikane që u vunë në vartësi të Armatës së Tretë, ose vepronin në bashkëpunim ose bashkërendim me të, si edhe njësite ushtarake-territoriale, njësite të mbrojtjes civile dhe grupe të tjera të armatosura.
14. **Gjeneralkoloneli Vladimir LLAZAREVIC**, si Komandant i Armatës së Tretë të UJ-së, gjithashtu ose alternativisht mban përgjegjësi penale për shkak të autoritetit të tij *de jure* dhe/ose de facto për veprimet e vartësve të tij, në bazë të Nenit 7(3) të Statutit të Tribunalit, lidhur me krimet e paraqitura në Pikat 1 deri në 5 të kësaj aktakuze. Këta vartës përfshinin ndër të tjerë anëtarë të UJ-së, MUP-it, njësite ushtarake-territoriale, njësite të mbrojtjes civile dhe grupe të tjera të armatosura.
15. Më 1 qershor 1997, **Gjeneralkoloneli Vlastimir GJORGJEVIC** ishte zëvendësminister i MUP-it dhe Shefi i RJB-së (fillimisht si zëvendësues në pozitën e fundit). **Gjeneralkoloneli Vlastimir GJORGJEVIC** vazhdoi të mbante këto pozita gjatë gjithë kohës që lidhet me këtë aktakuzë. Si zëvendësministër i MUP-it dhe Shefi i RJB-së, **Gjeneralkoloneli Vlastimir GJORGJEVIC** udhëhoqi RJB-në nën drejtimin e Ministrisë të Punëve të Brendshme. Ai kishte përgjegjësi për të siguruar se të gjitha njësitet dhe personeli i RJB-së në Serbi (duke përfshirë Kosovën) midis 1 janarit dhe 20 qershorit 1999 vepronin në pajtim me vendimet e marra nga anëtarët e tjerë të projektit të përbashkët kriminal dhe me ligjet dhe rregullat federale dhe republikane.
16. **Gjeneralkoloneli Vlastimir GJORGJEVIC**, si Zëvendësministër i MUP-it dhe Shefi i RJB-së, gjithashtu ose alternativisht mban përgjegjësi penale për shkak të autoritetit të tij *de jure* dhe/ose de facto për veprimet e vartësve të tij, në bazë të Nenit 7(3) të Statutit të Tribunalit, lidhur me krimet e paraqitura në Pikat 1 deri në 5 të kësaj aktakuze. Këta vartës përfshinin ndër të tjerë anëtarë të MUP-it, njësite ushtarake-territoriale, njësite të mbrojtjes civile dhe grupe të tjera të armatosura.

17. **Gjeneralkoloneli Sreten LLUKIQ** u bë Shefi i Shtabit të MUP-it për Kosovën më 1 qershor 1998. Në këtë cilësi, ai planifikonte, organizonte, udhëhiqte, bashkërendonte dhe kontrollonte punën e MUP-it në Kosovë dhe kishte për detyrim që të mbronte jetën e njerëzve dhe sigurinë e personave dhe të pronës; që të parandalonte dhe të zbulonte vepra kriminale dhe që të arrestonte kryesit e tyre; dhe që të ruante ligjin dhe rendin. Gjatë gjithë kohës që lidhet me këtë aktakuzë, **Gjeneralkoloneli Sreten LLUKIQ** ishte në komandën e operacioneve të MUP-it në Kosovë. Si oficer i lartë i MUP-it, **Gjeneralkoloneli Sreten LLUKIQ** kishte përgjegjësi për të siguruar se njësitet e MUP-it në Kosovë midis 1 janarit dhe 20 qershorit 1999 vepronin në pajtim me vendimet e marra nga anëtarët e tjerë të projektit të përbashkët kriminal dhe me ligjet dhe rregullat federale dhe republikane.
18. **Gjeneralkoloneli Sreten LLUKIQ**, si Shefi i Shtabit të MUP-it për Kosovën, gjithashtu ose alternativisht mban përgjegjësi penale për shkak të autoritetit të tij *de jure* dhe/ose *de facto* për veprimet e vartësve të tij, në bazë të Nenit 7(3) të Statutit të Tribunalit, lidhur me krimet e paraqitura në Pikat 1 deri në 5 të kësaj aktakuze. Këta vartës përfshinin ndër të tjerë anëtarë të MUP-it, njësite ushtarake-territoriale, njësite të mbrojtjes civile dhe grupe të tjera të armatosura.

AKUZAT

19. Pas nisjes së projektit të përbashkët kriminal, duke filluar më 1 janar të vitit 1999 ose rreth kësaj date, dhe duke vazhduar deri më 20 qershor 2000, **Nebojsa PAVKOVIQI, Vladimir LLAZAREVIQI, VLLASTIMIR GJORGJEVIQI, Sreten LLUKIQI, Sllobodan MILLOSHEVIQI, Millan MILLUTINOVIQI, Nikolla SHAINOVIQI, Dragolub OJDANIQI, Vllajko STOJILKOVIQI** dhe persona të tjerë të njohur dhe të panjohur, planifikuan, nxitën, urdhëruan, kryen, apo ndihmuan në ndonjë mënyrë tjetër, një fushatë terrori dhe dhune të qëllimshme, të gjerë ose sistematike të drejtuar kundër civilëve shqiptarë të Kosovës me banim në Kosovë, në Republikën Federale Jugosllave (më tej 'RFJ').
20. Fushata e terrorit dhe e dhunës e qëllimshme, e gjerë ose sistematike, e drejtuar kundër popullatës shqiptare të Kosovës, u krye nga forcat e RFJ-së dhe të Serbisë që vepronin nën drejtimin dhe me nxitjen, apo përkrahjen e **Nebojsa PAVKOVIQIT, Vladimir LLAZAREVIQIT, VLLASTIMIR GJORGJEVIQIT, Sreten LLUKIQIT, Sllobodan MILLOSHEVIQIT, Millan MILLUTINOVIQIT, Nikolla SHAINOVIQIT, Dragolub OJDANIQIT** dhe Vllajko STOJILKOVIQIT dhe personave të tjerë të njohur dhe të panjohur. Forcat e RFJ-së dhe të Serbisë ndërmorën veprimet kundër shqiptarëve të Kosovës me qëllim që të dëbohej nga Kosova një pjesë e konsiderueshme e popullatës shqiptare të Kosovës në përpjekje për të siguruar kontroll të mëtejshëm serb mbi krahinën. Për të arritur këtë qëllim, forcat e RFJ-së dhe të Serbisë, duke vepruar në bashkëpunim, ndërmorën veprime të përgatitura dhe të bashkërenditura mirë, të përshkruara në paragrafet 21 deri në 27 më poshtë.
21. Në mënyrë të qëllimshme, të gjerë, ose sistematike, forcat e RFJ-së dhe të Serbisë dëbuan me dhunë dhe zhvendosën brenda vendit qindra mijëra shqiptarë të Kosovës nga shtëpitë e tyre në mbarë krahinën e Kosovës. Për të kryer në mënyrë më të lehtë këto dëbime dhe zhvendosje, forcat e RFJ-së dhe të Serbisë qëllimisht krijuan një atmosferë frike dhe shtypjeje me anë të forcës, me kërcënime për përdorimin e forcës dhe me akte dhune.
22. Anëmbanë Kosovës, forcat e RFJ-së dhe të Serbisë ndërmorën një fushatë të qëllimshme, të gjerë ose sistematike për të shkatërruar pasurinë e civilëve shqiptarë të Kosovës. Kjo fushatë u krye me granatimin e dendur të qyteteve dhe të fshatrave; me djegjen dhe shkatërrimin e pronës, duke përfshirë shtëpi, ferma, objekte ekonomike, monumente kulturore dhe objekte fetare si dhe me shkatërrim të pasurisë personale. Si pasojë e këtyre veprimeve të

bashkërenditura, fshatra, qytete dhe rajone të tëra u bënë të pabanueshme për shqiptarët e Kosovës.

23. Bashkë me shkatërrimin e qëllimshëm të pronës së civilëve shqiptarë të Kosovës, forcat e RFJ-së dhe të Serbisë kryen veprime të egra dhe të dhunshme në një shkallë të gjerë ose sistematike kundër civilëve shqiptarë të Kosovës me qëllim që ta zgjatnin atmosferën e frikës dhe për të mbjellë kaos dhe një frikë të gjithanshme për jetë. Forcat e RFJ-së dhe të Serbisë shkuan fshat më fshat dhe, nëpër qytete, lagje më lagje, duke kërcënuar dhe dëbuar popullatën shqiptare të Kosovës. Shqiptarët e Kosovës shpesh u kërcënuan, u sulmuan ose u vranë publikisht për të detyruar familjet dhe fqinjët e tyre që të largoheshin. Shumë shqiptarë të Kosovës që nuk u dëbuan nga vendbanimet e tyre me dhunë të drejtpërdrejtë ikën për shkak të atmosferës së terrorit që u krijua nga rrahjet, ngacmimet, sulmet seksuale, arrestimet e paligjshme, vrasjet, granatimet dhe plaçkitja që u kryen anembanë krahinës në një shkallë të gjerë ose sistematike. Shqiptarët e Kosovës iu nënshtruan vazhdimisht sharjeve dhe fyerjeve raciste nga forcat e RFJ-së dhe të Serbisë, poshtëtimeve dhe keqtrajttimeve të tjera fizike dhe psikologjike për shkak të përkatësisë së tyre raciale, fetare dhe politike. Të gjitha shtresat e shoqërisë shqiptare të Kosovës u zhvendosën, duke përfshirë gra, fëmijë, pleq, dhe shëndetligj.
24. Mijëra shqiptarë kosovarë të cilët ikën nga shtëpitë e tyre për shkak të sjelljes së forcave të RFJ-së dhe të Serbisë dhe atmosferës së qëllimshme të terrorit që kaploi territorin e Kosovës iu bashkuan kolonave të njerëzve të cilët iu drejtuan kufijve të Kosovës me Republikën e Shqipërisë (më tej “Shqipëria”) dhe me Republikën ish-Jugosllave të Maqedonisë (më tej “Maqedonia”). Gjatë rrugëve deri në vendkalimet kufitare, forcat e RFJ-së dhe të Serbisë mbanin postblloqe ku shqiptarët kosovarë të zhvendosur iu nënshtruan rrahjeve, zhvatjes, vjedhjes, ngacmimit, sulmeve, arrestimeve të paligjshme dhe vrasjeve. Në raste të tjera, forcat e RFJ-së dhe të Serbisë përcollën grupe të shqiptarëve kosovarë të zhvendosur deri në kufi. Shqiptarët kosovarë të zhvendosur shpesh erdhën në kufijtë e Kosovës me këmbë në kolona prej disa mijëra njerëzish ose me traktorë, rimorkio dhe kamione, si edhe me trena, autobusë ose kamionë të cilët u organizuan dhe u furnizuan nga forcat e RFJ-së dhe të Serbisë.
25. Për më tepër, mijëra shqiptarë kosovarë të cilët ikën nga shtëpitë e tyre dhe kështu u zhvendosën me dhunë si pasojë e veprimeve të forcave të RFJ-së dhe të Serbisë dhe si pasojë e tërë atmosferës së qëllimshme të terrorit e cila kaploi territorin e Kosovës, u detyruan të kërkonin strehim me ditë, me javë ose muaj me radhë në qytete dhe fshatra të tjera dhe/ose në pyje dhe male anembanë krahinës. Disa nga këta njerëz të zhvendosur brenda vendit qëndruan brenda krahinës së Kosovës gjatë tërë periudhës që lidhet me këtë aktakuzë dhe shumë njerëz vdiqën si pasojë e kushteve klimatike të ashpra, ushqimit të mangët, kujdesit mjekësor të mangët, dhe rraskapitjes. Të tjerët më në fund kaluan ndonjërin prej kufijve të Kosovës me Shqipërinë, Maqedoninë, Malin e Zi, ose kufirin krahinor midis Kosovës dhe Serbisë. Forcat e RFJ-së dhe të Serbisë kontrolluan dhe bashkërenduan lëvizjet e shumë shqiptarëve të Kosovës, të zhvendosur brenda vendit, deri në dëbimin e tyre përfundimtar nga Kosova.
26. Anembanë Kosovës, në një përpjekje të qëllimshme dhe të gjerë ose sistematike që të pengonin shqiptarë kosovarë të dëbuar të ktheheshin në shtëpi të tyre, forcat e RFJ-së dhe të Serbisë plaçkitën dhe grabitën pronën vetjake dhe komerciale të shqiptarëve kosovarë. Forcat e RFJ-së dhe të Serbisë u vodhën shqiptarëve kosovarë të hollat dhe artikuj me vlerë me anë të bastisjeve masive, kërcënimeve të dhunës, dhe akteve të dhunës, dhe autoritetet në postet kufitare të RFJ-së, në një shkallë të gjerë ose sistematike, ua vodhën automjetet personale dhe pasuritë e tjera shqiptarëve të Kosovës që dëboheshin nga krahina.

27. Për më tepër, anembanë Kosovës, forcat e RFJ-së dhe të Serbisë në mënyrë sistematike konfiskuan dhe shkatërruan dokumentet personale të identifikimit dhe targat e automjeteve të shqiptarëve civilë të Kosovës. Ndërkohë që shqiptarët e Kosovës po dëboheshin nga shtëpitë dhe drejtoheshin drejt kufijve të Kosovës, ata u nënshtroheshin kërkesave që të dorëzonin letërnjoftimet në pika të veçanta gjatë rrugës për në kufi dhe në vendkalimet kufitare me Shqipërinë dhe Maqedoninë. Këto veprime u bënë me qëllim për të fshirë çdo gjurmë të pranisë së shqiptarëve kosovarë në Kosovë dhe për t'ua mohuar të drejtën për t'u kthyer në shtëpitë e tyre.

PIKA 1

DËBIMI

28. Prokurorja riparaqet dhe përfshin paragrafet 21-27, duke iu referuar atyre.

29. Duke filluar nga 1 janari 1999 apo rreth kësaj dite e deri më 20 qershor 1999, forcat e RFJ-së dhe të Serbisë, duke vepruar nën drejtimin, me nxitjen apo përkrahjen e **Nebojsa PAVKOVIQIT, Vladimir LLAZAREVIQIT, Vlastimir GJORGJEVIQIT, Sreten LLUKIQIT, Slobodan MILLOSHEVIQIT, Millan MILLUTINOVIQIT, Nikolla SHAINOVIQIT, Dragolub OJDANIQIT, Vllajko STOJILKOVIQIT** dhe personave të tjerë të njohur dhe të panjohur, kanë kryer veprimet e parashtruara në paragrafet 21 deri në 27, duke shkaktuar dëbimin e dhunshëm të rreth 800,000 shqiptarëve civilë të Kosovës. Që këto debime dhe zhvendosje të kryheshin më lehtë, forcat e RFJ-së dhe të Serbisë qëllimisht krijuan një atmosferë frike dhe shtypjeje nëpërmjet përdorimit të forcës, kërcënimet me forcë dhe akteve të dhunës, si përshkruhet në paragrafet 21 deri në 27. Anembanë Kosovës, forcat e RFJ-së dhe të Serbisë sistematikisht granatuan qytete dhe fshatra, dogjën shtëpi dhe ferma, dëmtuan dhe shkatërruan institucione kulturore dhe fetare të shqiptarëve të Kosovës, vranë civilë shqiptarë kosovarë dhe kryen sulme seksuale mbi gra shqiptare të Kosovës. Këto veprime u ndërmorën në të gjitha viset e Kosovës dhe këto mjete dhe metoda të qëllimshme janë përdorur anembanë krahinës, duke përfshirë këto komuna:

a. Rahovec: Në mëngjesin e 25 marsit të vitit 1999, forcat e RFJ-së dhe të Serbisë rrethuan fshatin Celinë me tanke dhe autobllinda. Pasi granatuan fshatin, forcat e RFJ-së dhe të Serbisë hynë në fshat dhe sistematikisht plaçkitën dhe grabitën çdo artikull me vlerë nga shtëpitë, iu vunë zjarrin shtëpive dhe dyqaneve dhe shkatërruan xhaminë e vjetër. Shumica e fshatarëve shqiptarë kosovarë kishin ikur në një pyll të afërt para ardhjes së ushtrisë dhe policisë. Më 28 mars 1999, forcat e RFJ-së dhe të Serbisë detyruan mijëra njerëz që ishin strehuar në pyll të dilnin prej aty. Civilët u detyruan të marshonin deri në një fshat të afërt, ku u ndanë burrat nga gratë. Meshkujt u rrahën, u plaçkitën, dhe atyre ua morën të gjitha letërnjoftimet. Meshkujt pastaj u detyruan të marshonin me këmbë për në Prizren dhe më në fund u detyruan të shkonin në Shqipëri.

i. Më 25 mars 1999, një grup i madh shqiptarësh të Kosovës shkuan në një mal afër fshatit Nagafc, gjithashtu në komunën e Rahovecit, duke kërkuar siguri prej sulmeve mbi fshatrat përreth. Forcat e RFJ-së dhe të Serbisë i rrethuan dhe të nesërmen i urdhëruan të 8,000 njerëzit që kishin kërkuar strehim në mal të largoheshin. Shqiptarët kosovarë u detyruan të shkonin në një shkollë aty afër dhe pastaj u shpërndanë me forcë nëpër fshatrat përreth. Pas tri apo katër ditësh, forcat e RFJ-së dhe të Serbisë hynë në fshatra, shkuan shtëpi më shtëpi dhe urdhëruan njerëzit të dilnin jashtë. Më në fund, këta njerëz u kthyen me forcë në shtëpi dhe u urdhëruan që të mos dilnin. Ata për të cilët nuk kishte vend nëpër shtëpi u detyruan të rrinin në vetura dhe në traktorët që ishin parkuar aty afër. Më 2 prill 1999, forcat e RFJ-së dhe të Serbisë filluan

të granatonin fshatrat, duke vrarë një numër njerëzish që po flinin nëpër traktorë dhe vetura. Ata që mbetën gjallë ia mësynë kufirit me Shqipërinë. Tek kalonin nëpër fshatra të tjera të shkatërruara të shqiptarëve të Kosovës, forcat e RFJ-së dhe të Serbisë i fyenin. Kur arritën në kufi, fshatarëve ua morën të gjitha letërnjoftimet. Gjatë dëbimeve, në tërë komunën e Rahovecit, forcat e RFJ-së dhe të Serbisë në mënyrë sistematike dogjën shtëpi, dyqane, monumente kulturore dhe objekte fetare që u takonin shqiptarëve kosovarë. Disa xhami u shkatërruan, duke përfshirë xhamitë e Bellacërkës, Brestofcit, Krushës së Madhe, dhe të tjera.

- b. Prizren: Më 25 mars 1999, fshati Piranë u rrethua nga forcat e RFJ-së dhe të Serbisë me tanke dhe llojloj automjetesh ushtarake. Fshati u granatua dhe u vranë një numër banorësh. Pastaj policët hynë në fshat dhe i dogjën shtëpitë e shqiptarëve të Kosovës. Pas sulmit, fshatarët e mbetur u larguan nga Pirana dhe shkuan në fshatrat përreth. Në fshatin Landovicë, një xhami e vjetër u dogj dhe u dëmtua rëndë nga forcat e RFJ-së dhe të Serbisë. Disa prej shqiptarëve të Kosovës, duke ikur në drejtim të Sërbicës, u vranë apo u plagosën nga snajperët. Pastaj forcat e RFJ-së dhe të Serbisë filluan një ofensivë në rrethinën e Sërbicës, duke granatuar fshatrat Reti e Ulët, Reti, dhe Randobravë. Fshatarët shqiptarë kosovarë u përzunë nga shtëpitë dhe u dërguan në kufirin me Shqipërinë. Prej 28 marsit 1999 në qytetin e Prizrenit, forcat e RFJ-së dhe të Serbisë shkuan shtëpi më shtëpi, duke urdhëruar banorët shqiptarë të Kosovës të largoheshin. Ata u detyruan t'u bashkoheshin kolonave të automjeteve dhe të njerëzve që udhëtonin në këmbë drejt kufirit shqiptar. Gjatë rrugës, anëtarët e forcave të RFJ-së dhe të Serbisë rrahën dhe vranë meshkuj kosovarë shqiptarë, ndanë gra kosovare shqiptare nga kolona. dhe i sulmuan gratë seksualisht. Në kufi, forcat e RFJ-së dhe të Serbisë morën të gjitha dokumentet personale.
- c. Skënderaj: Duke filluar më 25 mars 1999 apo rreth kësaj date, forcat e RFJ-së dhe të Serbisë sulmuan dhe shkatërruan me anë të granatimeve dhe djegjes fshatrat Vojnikë, Leçinë, Klladernicë, Turiçec dhe Izbicë. Shumë shtëpi, dyqane dhe xhami u shkatërruan, duke përfshirë xhaminë në qendrën e fshatit Qirez. Disa gra dhe fëmijë u morën nga anëtarë të forcave të RFJ-së dhe të Serbisë dhe u mbajtën në një hambar në Qirez. Gratë iu nënshturuan sulmit seksual dhe atyre iu vodhën të hollat dhe sendet personale. Së paku tetë prej grave u vranë pasi ishin sulmuar seksualisht dhe kufomat e tyre u hodhën në tre puse në fshatin Qirez. Më 28 mars 1999 apo rreth kësaj date, së paku 4,500 shqiptarë të Kosovës prej këtyre fshatrave u mblodhën në fshatin Izbicë, ku pjesëtarët e forcave të RFJ-së dhe të Serbisë kërkuan të holla prej këtyre shqiptarëve të Kosovës dhe i ndanë burrat nga gratë dhe fëmijët. Një numër i madh i burrave pastaj u vranë. Gratë dhe fëmijët në grup u çuan me dhunë në drejtim të Klinës, të Gjakovës dhe më në fund në kufirin me Shqipërinë.
- d. Suharekë: Në mëngjesin e 25 marsit të vitit 1999, forcat e RFJ-së dhe të Serbisë rrethuan qytetin e Suharekës. Gjatë ditëve që vijuan, policët shkuan shtëpi më shtëpi, duke kërcënuar dhe sulmuar dhe duke vrarë banorët shqiptarë të Kosovës dhe duke nxjerrë shumë njerëz nga shtëpitë e tyre nën tytën e pushkës. Shumë shtëpive dhe dyqaneve, që ishin prona të shqiptarëve të Kosovës, iu vu zjarri dhe një xhami në Suharekë u dëmtua. Gratë, fëmijët dhe pleqtë u larguan nga policia dhe pastaj një numër burrash u vranë nga forcat e RFJ-së dhe të Serbisë. Shqiptarët e Kosovës u detyruan të iknin me kamionë, traktorë dhe rimorkio drejt kufirit me Shqipërinë. Tek kalonin kufirin, u janë marrë të gjitha dokumentet dhe të hollat.
 - i. Më 31 mars 1999, rreth 80,000 shqiptarë të Kosovës të zhvendosur nga fshatrat e komunës së Suharekës u mblodhën afër Bellanicës. Të nesërmen,

forcat e RFJ-së dhe të Serbisë e granatuan Bellanicën, duke i detyruar të zhvendosurit të iknin drejt kufirit shqiptar. Para se të kalonin kufirin, u janë marrë të gjitha letërnjoftimet.

- e. Pejë: Më 27 dhe 28 mars 1999 ose rreth këtyre datave, në qytetin e Pejës, forcat e RFJ-së dhe të Serbisë shkuan shtëpi më shtëpi duke detyruar shqiptarë të Kosovës të largoheshin. Disa shtëpive iu vu zjarri dhe disa njerëz u pushkatuan. Në çdo rrugë u vendosën ushtarë dhe policë të cilët i drejtonin shqiptarët e Kosovës drejt qendrës së qytetit. Kur njerëzit erdhën në qendrën e qytetit, ata pa vetura apo mjete transporti u detyruan të hypnin nëpër autobusë apo kamionë dhe u çuan në qytetin e Prizrenit. Në hyrje të qytetit të Prizrenit, shqiptarët e Kosovës u detyruan të zbritnin prej autobusëve dhe të ecnin rreth 15 kilometra deri në kufirin me Shqipërinë, ku u urdhëruan t'u dorëzonin letërnjoftimet forcave të RFJ-së dhe të Serbisë.
- f. Mitrovicë: Duke filluar më 25 mars 1999 ose rreth kësaj date, dhe duke vazhduar gjatë mesit të prillit të vitit 1999, forcat e RFJ-së dhe të Serbisë filluan të lëviznin sistematikisht nëpër qytetin e Mitrovicës. Ata hynin nëpër shtëpitë e shqiptarëve të Kosovës dhe urdhëronin banorët që t'i lëshonin menjëherë shtëpitë dhe të shkonin në stacionin e autobusëve. Disa shtëpive iu vu zjarri, kështu që banorët u detyruan të iknin në lagje të tjera trijavore, forcat e RFJ-së dhe të Serbisë vazhduan të dëbonin banorët shqiptarë kosovarë të qytetit. Gjatë kësaj periudhe, objektet që ishin pronë e shqiptarëve të Kosovës u shkatërruan dhe shqiptarëve kosovarë u janë plaçkitur të holla, automjete dhe artikuj të tjerë me vlerë. Gratë shqiptare kosovare u sulmuan seksualisht. Metoda të ngjashme u zbatuan në fshatrat e tjera të komunës së Mitrovicës: forcat e RFJ-së dhe të Serbisë i nxorën shqiptarët kosovarë nga shtëpitë dhe i shkatërruan fshatrat. Banorët shqiptarë kosovarë të kësaj komune u detyruan t'u bashkoheshin kolonave drejt kufirit me Shqipërinë nëpër qytetet e Skënderajt, Pejës, Gjakovës dhe Prizrenit. Gjatë rrugës për në kufi, forcat e RFJ-së dhe të Serbisë u plaçkitën artikuj me vlerë dhe ua konfiskuan letërnjoftimet.
- g. Prishtinë: Duke filluar më 24 mars 1999 apo rreth kësaj date dhe duke vazhduar deri në fund të majit të vitit 1999, policët serbë shkonin në shtëpitë e shqiptarëve kosovarë në qytetin e Prishtinës dhe i detyronin banorët që të largoheshin. Gjatë këtyre dëbimeve me forcë, u vranë një numër njerëzish. Shumë prej të dëbuarve shkuan drejt në stacionin e trenave, ndërsa të tjerët kërkuan strehim në lagje të tjera të afërta. Qindra shqiptarë etnikë, të cilëve policët serbë ua tregonin udhën në çdo udhëkryq, u mblodhën në stacionin e trenave dhe pastaj u futën në trena dhe në autobusë të stërmbushur pas një pritjeje të gjatë, gjatë së cilës nuk u është dhënë ujë apo ushqim. Ata në tren u çuan deri në Han të Elezit, fshat afër kufirit me Maqedoninë. Gjatë udhëtimit me tren, shumë njerëzve u janë marrë letërnjoftimet. Forcat e RFJ-së dhe të Serbisë u thanë shqiptarëve të Kosovës, pasi zbritën nga trenat, të ecnin nëpër binarë deri në Maqedoni, sepse toka përreth ishte e minuar. Ata që kërkonin të fshiheshin në Prishtinë u dëbuan në një mënyrë të ngjashme disa ditë më vonë. Gjatë këtyre dëbimeve me dhunë, një numër njerëzish janë vranë dhe disa gra janë sulmuar seksualisht.
 - i. Gjatë po kësaj periudhe, forcat e RFJ-së dhe të Serbisë hynë në fshatrat e komunës së Prishtinës, ku ata rrahën dhe vranë shumë shqiptarë kosovarë, duke ua plaçkitur të hollat dhe pasurinë dhe duke ua djegur shtëpitë. Shumë prej fshatarëve u çuan me kamion në qytetin Glogoc të komunës së Glogocit. Nga andej u transportuan në Han të Elezit me tren dhe autobusa dhe ecën deri në kufirin me Maqedoninë. Të tjerët, pasi arritën në qytetin e

Ferizajt, morën urdhra nga policia serbe të hypnin në tren për në Han të Elezit, nga ku kaluan në këmbë kufirin me Maqedoninë.

- h. Gjakovë: Në mars të vitit 1999, popullsia e qytetit të Gjakovës ishte rritur dukshëm për shkak të ardhjes së një numri të madh njerëzish të zhvendosur brenda vendit, të cilët kishin ikur nga fshatrat e tyre për t'i shpëtuar granatimit të qëllimshëm të forcave të RFJ-së dhe të Serbisë gjatë vitit 1998 dhe për t'i ikur konfliktit të armatosur midis këtyre forcave dhe anëtarëve të Ushtrisë Çlirimtare të Kosovës. Lëvizja e vazhdueshme e këtyre njerëzve u rrit pas datës 24 mars 1999, kur, pas dëbimeve me dhunë nga qyteti i Gjakovës, shumë njerëz të zhvendosur brenda vendit u kthyen nga qyteti i Gjakovës në fshatrat përreth, por u dëbuan përsëri prej këtyre fshatrave nga forcat e RFJ-së dhe të Serbisë. Forcat serbe kontrolluan dhe bashkërenduan lëvizjen e këtyre njerëzve të zhvendosur brenda vendit tek udhëtonin nga këto fshatra në qytetin e Gjakovës dhe anasjelltas dhe më në fund drejt kufirit midis Kosovës dhe Republikës së Shqipërisë. Personat që udhëtonin në këmbë u dërguan drejtpërsëdrejti nga qyteti i Gjakovës në ndonjërin prej disa vendkalimeve kufitare. Njerëzit që udhëtonin me automjete së pari iu drejtuan qytetit të Prizrenit para se t'i afroreshin kufirit dhe të kalonin kufirin me Republikën e Shqipërisë.
- i. Prej datës 24 mars 1999 apo rreth kësaj date, deri më 11 maj 1999, forcat e RFJ-së dhe të Serbisë filluan të detyronin banorët e Gjakovës të largoheshin. Forcat e RFJ-së dhe të Serbisë u shpërndanë nëpër qytet dhe shkuan shtëpi më shtëpi, duke urdhëruar shqiptarët e Kosovës të largoheshin nga shtëpitë e tyre. Në disa raste, u vranë njerëz dhe shumë njerëz u kërcënuar me vdekje. Shumë shtëpi dhe dyqane, që u takonin shqiptarëve të Kosovës, u dogjën, kurse ato që u takonin serbëve u mbrojtën. Më 24 mars 1999, xhamia e vjetër në Rogovë dhe lagja historike e Gjakovës që përfshinte çarshinë e vjetër, Xhaminë e Hadumit dhe Bibliotekën Islamike të bashkëngjitur ishin ndër disa objekte kulturore që u shkatërruan dukshëm ose plotësisht. Gjatë periudhës prej 2 deri më 4 prill 1999, mijëra shqiptarë të Kosovës, banorë të Gjakovës dhe të fshatrave përreth, iu bashkuan një kolone të gjatë njerëzish në këmbë apo me vetura, kamionë dhe traktorë, dhe shkuan drejt kufirit me Shqipërinë. Forcat e RFJ-së dhe të Serbisë i drejtuan të ikurit në rrugë të caktuara që më parë. Në postblloqe policore gjatë rrugës, shumicës së shqiptarëve kosovarë iu konfiskuan letërnjoftimet dhe targat e makinave. Në disa raste, u përdorën kamionët e Ushtrisë Jugosllave për të çuar njerëz deri në kufirin me Shqipërinë.
- ii. Për më tepër, në fund të marsit dhe në prill të vitit 1999, forcat e RFJ-së dhe të Serbisë i dëbuan me dhunë banorët shqiptarë kosovarë të shumë fshatrave të komunës së Gjakovës, duke përfshirë fshatrat Dobrosh, Korenicë dhe Mejë. Shumë prej këtyre banorëve më vonë u urdhëruar ose u lejuan të ktheheshin në vendbanimet e tyre, vetëm për t'u dëbuar përsëri nga forcat e RFJ-së dhe të Serbisë. Në orët e hershme të mëngjesit të datës 27 prill 1999 ose rreth asaj kohe, forcat e RFJ-së dhe të Serbisë filluan një sulm masiv kundër luginave të Carragojsit, Erenikut dhe Travës (komuna e Gjakovës) për të dëbuar popullatën prej kësaj treve, duke përfshirë banorët e mbetur të fshatrave të lartpërmendura. U dislokuan një numër i madh ushtarësh dhe policësh dhe u ngritën disa postblloqe. Në Mejë, Korenicë dhe Orizë, një numër i madh dhe ende i pacaktuar burrash civilë, shqiptarë të Kosovës, u ndanë nga turma e fshatarëve që po iknin, u rrëmbyen, dhe u vranë. Gjatë tërësë ditës, fshatarët e kërcënuar drejtpërsëdrejti nga forcat e RFJ-së dhe të Serbisë dilnin nga shtëpitë e tyre dhe u bashkëngjiteshin disa kolonave të refugjatëve

me traktorë, qerre me kuaj dhe makina dhe me në fund kaluan në Shqipëri. Forcat e RFJ-së dhe të Serbisë i konfiskuan dokumentet personale të shumë shqiptarëve të Kosovës para se të kalonin kufirin.

- i. Gjilan: Forcat e RFJ-së dhe të Serbisë hynë në fshatin Përlepnice më 6 prill 1999 apo rreth kësaj date dhe u dhanë urdhër banorëve që të largoheshin duke u thënë se fshati do të minohej të nesërmen. Banorët u larguan dhe u përpoqën të hynin në një fshat tjetër, por u kthyen prej forcave të RFJ-së dhe Serbisë. Më 13 prill 1999, banorët e Përlepnices përsëri u lajmëruan se fshati duhej të zbrazej deri të nesërmen. Në mëngjesin e të nesërmes, banorët shqiptarë të Kosovës u larguan në një kolonë prej afro 500 mjetesh transporti. Pak pas largimit të banorëve, shtëpive në Përlepnice iu vu zjarri. Në tërë komunën e Gjilanit, forcat e RFJ-së dhe të Serbisë sistematikisht dogjën dhe shkatërruan shtëpi, dyqane, monumente kulturore dhe objekte fetare të shqiptarëve të Kosovës, duke përfshirë një xhami në Llashticë. Shqiptarët kosovarë në fshatra të tjera në komunën e Gjilanit gjithashtu u dëbuan nga shtëpitë e tyre. Mijëra njerëz të zhvendosur nga fshatrat si Zhegër, Nosalë dhe Lladovë kërkuan strehim në fshatin Stubëll e Poshtme në komunën e Vitisë. Shumë prej këtyre njerëzve të zhvendosur nga Gjilani kaluan kufirin e Kosovës me Serbinë, ku iu nënshtruan ngacmimeve dhe keqtrajttimeve të ngjashme me ato që i kishin përjetuar në Kosovë, para se të hynin në Maqedoni. Të tjerët shkuan drejt në Maqedoni. Kur shqiptarët kosovarë erdhën në kufirin me Maqedoninë, forcat e RFJ-së dhe të Serbisë ua konfiskuan dokumentet personale.
- j. Ferizaj: Gjatë periudhës prej 24 marsit deri më 14 prill 1999, forcat e RFJ-së dhe të Serbisë i granatuan dhe sulmuan fshatrat në komunën e Ferizajt, duke përfshirë fshatrat Bibë, Prelez i Muhaxherëve, Rakaj dhe Katund i Vjetër, duke vlarë një numër banorësh. Pas granatimit, forcat e RFJ-së dhe të Serbisë hynë në disa fshatra duke përfshirë Papazin dhe Sojevën dhe urdhëruan banorët të largoheshin. Shqiptarë kosovarë të tjerë nga Varoshi dhe Mirosala ikën nga fshatrat e tyre kur hynë forcat serbe. Pasi banorët kishin lëshuar shtëpitë e tyre, ushtarët dhe policët i dogjën ato. Personat e zhvendosur shkuan në qytetin e Ferizajt, ku shumica hypën në trenat të cilët i çuan në vendkalimin kufitare me Maqedoninë në Han të Elezit. Forcat serbe i drejtuan udhëtarët e trenave të ecnin në binarët hekurudhorë deri në kufi. Të tjerët udhëtuan në kolona prej Ferizajt deri në këtë vendkalim kufitar. Në kufi, forcat e RFJ-së dhe të Serbisë ua konfiskuan të gjitha dokumentet.
- k. Kaçanik: Prej muajit mars deri në maj të vitit 1999, forcat e RFJ-së dhe të Serbisë sulmuan fshatra në komunën e Kaçanikut dhe vetë qytetin Kaçanik. Ky sulm rezultoi në shkatërrimin e shtëpive dhe të objekteve fetare, duke përfshirë, ndër të tjera, xhamitë e Kotlinës dhe të Ivajës.
 - i. Më 8 mars 1999 ose rreth kësaj date, forcat e RFJ-së dhe të Serbisë e sulmuan dhe pjesërisht e dogjën fshatin Kotlinë. Më 24 mars 1999, forcat e RFJ-së dhe të Serbisë përsëri sulmuan Kotlinën me sisteme të armatimit të rëndë dhe ushtarë. Shumë burra, banorë të Kotlinës, ikën në pyje të afërta gjatë këtij sulmi, ndërsa forcat e RFJ-së dhe të Serbisë urdhëruan gratë, fëmijë dhe pleqtë që të hypnin në kamionë, të cilët i çuan në qytetin e Kaçanikut. Ata për të cilët s'kishte vend nëpër kamionë u detyruan të ecnin pas tyre drejt Kaçanikut. Një mumër burrash, banorë të Kotlinës, u vranë gjatë këtij sulmi, duke përfshirë së paku 17 burra, kufomat e të cilëve u hodhën në puse. Para se të largoheshin nga Kotlina, forcat e RFJ-së dhe të Serbisë e dogjën pjesën e mbetur të fshatit. Shumë nga ata që mbetën gjallë ikën në Maqedoni.

- ii. Më 27 dhe 28 mars 1999 ose rreth kësaj kohe, forcat e RFJ-së dhe të Serbisë sulmuan qytetin e Kaçanikut. Forcat e RFJ-së dhe të Serbisë ngacmuan, arrestuan, rrahën dhe pushkatuan shumë banorë shqiptarë kosovarë të Kaçanikut. Mijëra njerëz ikën në pyje të afërta dhe më në fund kaluan më këmbë kufirin me Maqedoninë. Personat e tjerë të zhvendosur nga qyteti i Kaçanikut dhe fshatrat përreth ecën këmbë në fshatin Stagovë, ku hypën në trenat të cilat i çuan në kufirin me Maqedoninë.
 - iii. Më 13 prill 1999 apo rreth kësaj date, forcat e RFJ-së dhe të Serbisë rrethuan fshatin Sllatinë dhe lagjen e Vatës. Pasi granatuan fshatin, trupat e këmbësorisë dhe policore hynë në fshat dhe i plaçkitën dhe dogjën shtëpitë. Gjatë këtij aksioni, 13 civilë u vranë me armë zjarri. Pas këtij sulmi, një pjesë e madhe e popullatës së Sllatinës ikën në Maqedoni.
 - iv. Më 25 maj 1999 ose rreth kësaj date, forcat e RFJ-së dhe të Serbisë sulmuan fshatin Lisnajë në komunën e Kaçanikut. Gjatë sulmit, forcat e RFJ-së dhe të Serbisë vranë disa shqiptarë kosovarë, banorë të Lisnajës. Shumë banorë të Lisnajës formuan një kolonë traktorësh me rimorkio dhe ikën në Maqedoni. Banorët e tjerë ikën në fshatra të tjera ose në pyje para se të kalonin më në fund kufirin me Maqedoninë.
- l. Deçan: Më 29 mars 1999 ose rreth kësaj date, forcat e RFJ-së dhe të Serbisë rrethuan dhe sulmuan fshatin Beleg dhe fshatra të tjera përreth në komunën e Deçanit. Forcat e RFJ-së dhe të Serbisë shkuan shtëpi më shtëpi dhe u thanë fshatarëve që t'i lëshonin shtëpitë e tyre menjëherë. Rreth 300 burra, gra dhe fëmijë u nxorën nga shtëpitë e tyre dhe u mblodhën në një fushë të afërt në fshatin Beleg. Forcat e RFJ-së dhe të Serbisë urdhëruan të gjithë burrat dhe gratë që të zhvisheshin dhe tërë gjësendet e tyre personale u konfiskuan. Burrat u ndanë nga gratë dhe fëmijët dhe u çuan në bodrumin e një shtëpie të pambaruar afër fushës. Gratë dhe fëmijët u urdhëruan të shkonin në një shtëpi tjetër. Gjatë natës, së paku tri gra u sulmuan seksualisht. Të nesërmen, forcat e RFJ-së dhe të Serbisë u thanë fshatarëve që të largoheshin nga fshati në kamionë dhe traktorë dhe të shkonin në Shqipëri.
 - m. Vushtrri: Më 27 mars 1999 ose rreth kësaj dite, forcat e RFJ-së dhe të Serbisë filluan të digjin shtëpi në qytetin e Vushtrrisë dhe dogjën xhaminë kryesore në këtë qytet. Më 2 maj 1999 ose rreth kësaj date, forcat e RFJ-së dhe të Serbisë sulmuan një numër fshatrash në verilindje të qytetit të Vushtrrisë, duke përfshirë fshatrat Skromë, Sllakofc, Ceceli dhe Studime e Epërme. Fshatarët u dëbuan nga shtëpitë e tyre dhe shumë shtëpi, dyqane dhe objekte fetare u dogjën plotësisht. Fshatarët, bashkë me njerëz të zhvendosur më parë nga vendbanime të tjera në komunën e Vushtrrisë, u detyruan të formonin një kolonë prej rreth 20,000 njerëzish që udhëtonin në rrugën e Grykës së Studimes, në drejtim të qytetit të Vushtrrisë. Gjatë natës së datave 2-3 maj 1999, forcat e RFJ-së dhe të Serbisë përndoqën, rrahën dhe vranë afërsisht 104 shqiptarë kosovarë dhe u vodhën artikuj me vlerë shumë të tjerëve. Mijëra shqiptarë kosovarë në këtë kolonë u ndaluan nga forcat e RFJ-së dhe të Serbisë në kooperativën bujqësore afër qytetit të Vushtrrisë. Më 3 maj 1999 apo rreth kësaj dite, forcat e RFJ-së dhe të Serbisë në kooperativën bujqësore i ndanë burrat shqiptarë kosovarë të moshës ushtarake nga gratë, fëmijët dhe pleqtë. Gratë, fëmijët dhe pleqtë shqiptarë kosovarë u udhëzuan të shkonin në Shqipëri dhe një numër burrash shqiptarë kosovarë u detyruan të ngitnin automjete nga kooperativa bujqësore në një burg në fshatin Smrekonicë. Pas disa javësh burgimi në kushte çnjerëzore, ku iu nënshtruan rrahjeve, torturës dhe vrasjeve, shumë nga këta burra shqiptarë të

Kosovës u transportuan në fshatin Zhur, afër kufirit me Shqipërinë dhe u detyruan të kalonin në Shqipëri.

Me këto veprime dhe mosveprime, **Nebojsa PAVKOVIQI, Vladimir LLAZAREVIQI, Vlastimir GJORGJEVIQI, Sreten LLUKIQI**, Sllobodan MILLOSHEVIQI, Millan MILLUTINOVIQI, Nikolla SHAINOVIQI, Dragolub OJDANIQI dhe Vllajko STOJILKOVIQI dhe persona të tjerë të njohur dhe të panjohur planifikuan, nxitën, urdhëruan, kryen apo në mënyra të tjera ndihmuan planifikimin, përgatitjen apo kryerjen e veprimeve me sa vijon:

Pika 1: Dëbimi, **KRIM KUNDËR NJERËZIMIT**, i ndëshkueshëm në bazë të Nenit 5 (d) të Statutit të Tribunalit.

PIKA 2

VEPRIME TË TJERA ÇNJERËZORE (TRANSFERIM I DHUNSHËM)

30. Lidhur me ata shqiptarë kosovarë të cilët u zhvendosën brenda territorit të Kosovës, Prokurorja riparaqet dhe përfshin paragrafet 21-29, duke iu referuar atyre, dhe në veçanti paragrafin 25.

Me këto veprime dhe mosveprime, **Nebojsa PAVKOVIQ, Vladimir LLAZAREVIQ, Vlastimir GJORGJEVIQ, Sreten LLUKIQI**, Sllobodan MILLOSHEVIQ, Millan MILLUTINOVIQ, Nikolla SHAINOVIQ, Dragolub OJDANIQI dhe Vllajko STOJILKOVIQ dhe persona të tjerë të njohur dhe të panjohur planifikuan, nxitën, urdhëruan, kryen apo në mënyra të tjera ndihmuan planifikimin, përgatitjen apo kryerjen e veprimeve me sa vijon:

Pika 2: Veprime të Tjera Çnjerëzore (Transferim i Dhunshëm), **KRIM KUNDËR NJERËZIMIT**, i ndëshkueshëm në bazë të Nenit 5 (i) të Statutit të Tribunalit.

PIKAT 3-4

VRASJE

31. Prokurorja riparaqet dhe përfshin paragrafet 21-29. duke iu referuar atyre.
32. Duke filluar nga 1 janari i vitit 1999 apo rreth kësaj date dhe duke vazhduar deri më 20 qershor 1999, forcat e RFJ-së dhe të Serbisë, duke vepruar nën drejtimin, me nxitjen apo me përkrahjen e **Nebojsa PAVKOVIQIT, Vladimir LLAZAREVIQIT, Vlastimir GJORGJEVIQIT, Sreten LLUKIQIT**, Sllobodan MILLOSHEVIQIT, Millan MILLUTINOVIQIT, Nikolla SHAINOVIQIT, Dragolub OJDANIQIT dhe Vllajko STOJILKOVIQIT dhe personave të tjerë të njohur dhe të panjohur, vranë qindra civilë shqiptarë të Kosovës. Këto vrasje u bënë në mënyrë sistematike anembanë krahinës së Kosovës dhe shkaktuan vdekjen e shumë burrave, grave dhe fëmijëve. Ndër incidentet e vrasjeve në masë janë përfshirë këto:
- a. Më 15 janar 1999 apo rreth kësaj date, në orët e hershme të mëngjesit, fshati Reçak në komunën e Shtimes u sulmua nga forcat e RFJ-së dhe të Serbisë. Pas granatimit, forcat e RFJ-së dhe të Serbisë hynë në fshat më vonë në orët e paradites dhe filluan bastisjet shtëpi më shtëpi. Fshatarët të cilët kërkonin të iknin prej forcave të RFJ-së dhe të Serbisë u vranë kudo në fshat. Një grup prej afro 25 burrave u përpoqën të fshiheshin në një ndërtesë, por u zbuluan nga forcat e RFJ-së dhe të Serbisë. Ata u rrahën dhe pastaj u çuan në një kodër të afërt, ku u vranë me armë zjarri. Forcat e RFJ-së dhe të Serbisë vranë gjithsej 45 shqiptarë kosovarë në Reçak dhe rreth tij. (Të

vrarët, emrat e të cilëve dihen, janë radhitur në Listën A, që i bashkëngjitet kësaj aktakuze si shtojcë.)

- b. Më 25 mars 1999 apo rreth kësaj date, forcat e RFJ-së dhe të Serbisë rrethuan dhe sulmuan fshatin Bellacërkë në komunën e Rahovecit. Shumë banorë të Bellacërkës ikën përgjatë lumit Belaja jashtë fshatit dhe u detyruan të kërkonin strehim afër një ure hekurudhore. Kur forcat e RFJ-së dhe të Serbisë iu afruan urës, ata hapën zjarr kundër një numri fshatarësh, duke vrarë 12 veta, 10 prej tyre gra dhe fëmijë. Një fëmijë dyvjeçar mbeti gjallë pas këtij incidenti. Pastaj forcat e RFJ-së dhe të Serbisë i urdhëruan fshatarët e tjerë të dilnin nga shtrati i përroit. Në këtë moment burrat dhe djemtë më të mëdhenj u ndanë nga pleqtë, gratë dhe fëmijët e vegjël. Më tej, forcat e RFJ-së dhe të Serbisë urdhëruan burrat dhe djemtë më të mëdhenj të zhvisheshin dhe ua plaçkitën sistematikisht të gjithë artikujt me vlerë. Grave dhe fëmijëve pastaj u dhanë urdhër për t'u larguar drejt një fshati të afërt, të quajtur Xërxë. Një mjek nga Bellacërka u përpoq të fliste me një komandant të forcave sulmuese, por ai u vra me armë zjarri, si edhe nipi i tij. Pastaj burrave dhe djemve më të mëdhenj të tjerë u dha urdhri të ktheheshin në shtratin e përroit. Pasi zbatuan urdhrin, forcat e RFJ-së dhe të Serbisë hapën zjarr kundër këtyre burrave dhe djemve më të mëdhenj, duke vrarë rreth 65 shqiptarë të Kosovës. Një numër burrash dhe djemsh më të mëdhenj mbetën gjallë pas këtij incidenti dhe persona të tjerë të cilët ishin fshehur në rrethinë gjithashtu e panë këtë incident. Për më tepër, forcat e RFJ-së dhe të Serbisë gjithashtu vranë gjashtë burra të cilët i gjetën, të fshehur në një kanal vaditës të afërt. (Të vrarët, emrat e të cilëve dihen, janë radhitur në Listën B, që i bashkëngjitet kësaj aktakuze si shtojcë.)
- c. Më 25 mars 1999 apo rreth kësaj date, forcat e RFJ-së dhe të Serbisë sulmuan fshatrat Krushë e Madhe dhe Krushë e Vogël në komunën e Rahovecit. Fshatarët e Krushës së Vogël u strehuan në një pyll afër Krushës së Vogël, ku patën mundësi të shihnin forcat e RFJ-së dhe të Serbisë që sistematikisht plaçkitnin dhe digjnin shtëpitë e tyre. Fshatarët pastaj u strehuan në shtëpinë e Sejdi BATUSHËS, e cila gjendet në periferi të Krushës së Vogël. Gjatë paraditës së 26 marsit, forcat e RFJ-së dhe të Serbisë i gjetën fshatarët. Forcat e RFJ-së dhe të Serbisë urdhëruan gratë dhe fëmijët të largoheshin dhe të shkonin në Shqipëri. Forcat e RFJ-së dhe të Serbisë i ndaluan dhe kontrolluan burrat dhe djemtë dhe ua konfiskuan letërnjoftimet dhe artikujt me vlerë. Pastaj forcat e RFJ-së dhe të Serbisë i urdhëruan burrat dhe djemtë, nën kërcënimin e vdekjes, të ecnin drejt një shtëpie të zbrazët në Krushën e Vogël. Forcat e RFJ-së dhe të Serbisë i detyruan burrat dhe djemtë të hynin në këtë shtëpi. Kur burrat dhe djemtë ishin mbledhur brenda, forcat e RFJ-së dhe të Serbisë hapën zjarr me mitraloz mbi ta. Pas të shtënave që zgjatën disa minuta, forcat e RFJ-së dhe të Serbisë i vunë zjarr shtëpisë për t'i djegur kufomat. Si pasojë e pushkatimeve dhe zjarrit, vdiqën rreth 105 burra dhe djem shqiptarë të Kosovës. (Të vrarët, emrat e të cilëve dihen, janë radhitur në Listën C, që i bashkëngjitet kësaj aktakuze si shtojcë.)
- d. Më 26 mars 1999 ose rreth kësaj date, në orët e hershme të mëngjesit, forcat e RFJ-së dhe të Serbisë e rrethuan afërsinë e oborrit të familjes BERISHA në Suharekë (komuna e Suharekës). Tanket u pozicion, të drejtuar kundër shtëpive. Forcat e RFJ-së dhe të Serbisë urdhëruan banorët të dilnin nga shtëpitë. U ndanë burrat nga gratë dhe fëmijët dhe u vranë gjashtë anëtarë të familjes. Forcat e RFJ-së dhe të Serbisë i çuan anëtarët e tjerë në drejtim të një kafeneje. Këta anëtarë u futën në kafene, bashkë me tri grupe të familjes së gjerë të Berishëve. Pastaj forcat e RFJ-së dhe të Serbisë hynë në kafene dhe hapën zjarr kundër njerëzve aty brenda. Në kafene u hodhën edhe eksplozive. Së paku 35 civilë u vranë në këtë aksion dhe u plagosën rëndë edhe të tjerë. Kufomat e viktimave u tërhoqën zvarrë prej kafenesë dhe u

vendosën në pjesën e prapme të një kamioni, i cili pastaj u nis në drejtim të Prizrenit. Tre individë të plagosur, të cilët u hodhën në kamion bashkë me kufomat, kërcyen prej kamionit gjatë rrugës për në Prizren. Plaçka që u takonin së paku gjashtë prej personave të vrarë në kafene janë gjetur në një vendvarrim masiv të fshehur në një poligon të UJ-së afër Korishës. Për më tepër, dokumentet personale që u takonin së paku pesë prej personave që u vranë në kafene janë gjetur në kufomat që u zhvarrosën prej një varri masiv të fshehur në Batajnicë afër Beogradit në Serbi. (Të vrarët, emrat e të cilëve dihen, janë radhitur në Listën K, që i bashkëngjitet kësaj aktakuze si shtojcë.)

- e. Në mbrëmjen e 26 marsit të vitit 1999 apo rreth kësaj date, në qytetin e Gjakovës, forcat e RFJ-së dhe të Serbisë erdhën në një shtëpi në Rrugën Ymer Grezda Nr. 134a. Gratë dhe fëmijët brenda shtëpisë u ndanë nga burrat dhe u urdhëruan të ngjiteshin në katin e sipërm. Pastaj forcat e RFJ-së dhe të Serbisë vranë me armë zjarri të gjashtë meshkujt shqiptarë kosovarë që ishin në këtë shtëpi. (Emrat e të vrarëve janë radhitur në Listën D, që i bashkëngjitet kësaj aktakuze si shtojcë.)
- f. Më 26 mars 1999 apo rreth kësaj date, në orët e mëngjesit, forcat e RFJ-së dhe të Serbisë sulmuan fshatin Padalishtë të komunës së Istogut. Ndërkohë që po hynin në fshat, forcat e RFJ-së dhe të Serbisë qëlluan mbi shtëpitë dhe mbi fshatarët që përpiqeshin të iknin. Tetë anëtarë të familjes së Bekë IMERAJT u dëbuan me forcë nga shtëpia dhe u vranë para shtëpisë së vet. Banorë të tjerë të Padalishtës u vranë në shtëpitë e tyre dhe në një shtrat përroi afër fshatit. Forcat e RFJ-së dhe të Serbisë vranë gjithsej afro 20 shqiptarë të Kosovës nga Padalishta. (Të vrarët që dihen me emër janë radhitur në Listën E, që i bashkëngjitet kësaj aktakuze si shtojcë.)
- g. Më 27 mars 1999 apo rreth kësaj dite, forcat e RFJ-së dhe të Serbisë granatuan fshatin Izbicë në komunën e Skënderajt me sisteme të armatimit të rëndë. Së paku 4,500 fshatarë nga Izbica dhe fshatrat përreth u strehuan në një lëndinë në Izbicë. Më 28 marsit 1999, forcat e RFJ-së dhe të Serbisë rrethuan fshatarët dhe iu afruan atyre, duke u kërkuar para. Pasi forcat e RFJ-së dhe të Serbisë u vodhën fshatarëve artikujt me vlerë, i ndanë burrat nga gratë dhe fëmijët e vegjël. Pastaj meshkujt u ndanë në dy grupe. Njëri grup u dërgua në një kodër të afërt kurse tjetri u dërgua në shtratin e një përroi të afërt. Më pas, forcat e RFJ-së dhe të Serbisë qëlluan mbi të dy grupet e burrave dhe vranë rreth 116 shqiptarë kosovarë. Gjithashtu më 28 mars 1999, gratë dhe fëmijët që ishin mbledhur në Izbicë u detyruan të largoheshin dhe të ecnin në këmbë drejt Shqipërisë. Dy plaka invalide ishin ulur në rimorkion e një traktori dhe nuk mund të ecnin. Forcat e RFJ-së dhe të Serbisë ia vunë zjarrin rimorkios dhe të dyja plakat u dogjën të gjalla. (Të vrarët në Izbicë që dihen me emër janë radhitur në Listën F që i bashkëngjitet kësaj aktakuze si shtojcë.)
- h. Përafërsisht në orët e vona të mbrëmjes të datës 1 prill 1999 dhe duke vazhduar në orët e hershme të mëngjesit të 2 prillit 1999, forcat e RFJ-së dhe të Serbisë filluan një aksion kundër lagjes Qerimi të Gjakovës. Gjatë një periudhe prej disa orësh, forcat e RFJ-së dhe të Serbisë hynë me forcë në shtëpitë e shqiptarëve të Kosovës në lagjen Qerimi, vranë banorët dhe u vunë zjarr shtëpive. Dhjetëra shtëpi u shkatërruan dhe mbi 50 persona u vranë. Për shembull, në një shtëpi në Rrugën Millosh Gilliq Nr. 157, forcat e RFJ-së dhe të Serbisë pushkatuan njerëzit që ishin brenda dhe pastaj i vunë zjarrin shtëpisë. Si pasojë e pushkatimeve dhe e zjarreve të ndezura nga forcat e RFJ-së dhe të Serbisë vetëm në këtë vend, u vranë 20 shqiptarë kosovarë, duke përfshirë 19 gra dhe fëmijë. (Emrat e të vrarëve në këtë vend janë radhitur në Listën G, që i bashkëngjitet kësaj aktakuze si shtojcë.)

- i. Në orët e hershme të mëngjesit të datës 27 prill 1999 ose rreth asaj kohe, forcat e RFJ-së dhe të Serbisë filluan një sulm masiv kundër popullatës shqiptare kosovare të luginave të Carragojsit, Erenikut dhe Travës (komuna e Gjakovës) për të dëbuar popullatën prej kësaj treve, duke përfshirë banorët e mbetur të fshatrave të lartpërmendura. U dislokuan një numër i madh ushtarësh dhe policësh dhe u ngritën disa postblloqe. Gjatë tërë ditës, fshatarët e kërcënuar drejtpërsëdrejti nga forcat e RFJ-së dhe të Serbisë dilnin nga shtëpitë e tyre dhe u bashkoheshin disa kolonave të refugjatëve me traktorë, qerre me kuaj dhe makina. Në Mejë, Korenicë dhe Orizë, një numër i madh dhe ende i pacaktuar burrash civilë, shqiptarë të Kosovës, u ndanë nga turma e fshatarëve që po iknin dhe u rrëmbyen. Shumë prej këtyre burrave u ekzekutuan menjëherë, dhe rreth 300 persona ende mungojnë. Dokumentet personale që u takonin se paku shtatë personave të cilët u panë për herë të fundit në Mejë më 27 prill 1999 u gjetën në kufomat që u zhvarrosën nga një varr masiv i fshehur në Batajnicë, afër Beogradit në Serbi. (Emrat e të vrarëve janë radhitur në Listën I, që i bashkëngjitet kësaj aktakuze si shtojcë.)
- j. Më 2 maj 1999 apo rreth kësaj dite, forcat e RFJ-së dhe të Serbisë sulmuan disa fshatra në verilindje të qytetit të Vushtrrisë, duke përfshirë fshatrat Skromë, Sllakoc, Ceceli dhe Studime e Epërme. Fshatarët u dëbuan nga shtëpitë e tyre dhe shumë prej shtëpive, dyqaneve dhe objekteve fetare të tyre u dogjën plotësisht. Me vonë u radhitën me forcë në një kolonë prej rreth 20,000 njerëzve, e cila u nis në rrugën e grykës së Studimes, drejt qytetit të Vushtrrisë. Gjatë këtyre veprimeve, forcat e RFJ-së dhe të Serbisë ngacmuan, rrahën, dhe plaçkitën shqiptarë kosovarë që udhëtonin në kolonë dhe vranë rreth 104 shqiptarë të Kosovës. (Të vrarët, emrat e të cilëve dihen, janë radhitur në Listën H, që i bashkëngjitet kësaj aktakuze si shtojcë.)
- k. Më 22 maj 1999 ose rreth kësaj date, në orët e hershme të mëngjesit, një rojë burgu në uniformë në kompleksin e Burgut të Dubravës (komuna e Istogut) lajmëroi prej kullës së vrojtimit se të gjithë të burgosurit duhej të mblidhnin plaçkat e tyre personale dhe të radhiteshin në fushën e sportit në kompleksin e burgut për transferim në burgun e Nishit në Serbi. Brenda një kohe shumë të shkurtër, qindra të burgosur u mblodhën në fushën e sportit me plaçkat e tyre në çanta dhe u radhitën për të pritur transportimin. Pa paralajmërim, persona në uniforma hapën zjarr kundër të burgosurve prej kullës së vrojtimit, prej vrimave në murin rrethues dhe prej foleve të zjarrit jashtë murit. Shumë të burgosur u vranë menjëherë dhe të tjerë u plagosën.
 - i. Më 23 maj 1999 ose rreth kësaj date, pasdite, forcat e RFJ-së dhe të Serbisë hodhën granata dhe qëlluan në kanalet e shkarkimit, kanalet e ujërave të zeza, në godina dhe bodrume, duke vrarë dhe plagosur shumë të burgosur të tjerë të cilët ishin strehuar në këto vende pas ngjarjeve të ditës së mëparshme. U vranë rreth 50 të burgosur. (Shumë prej të burgosurve të vrarë mbeten të paignifikuar. Mirëpo, emrat e personave që dihen të jenë vrarë janë radhitur në Listën J, që i bashkëngjitet kësaj aktakuze si shtojcë.)
- l. Midis muajve mars dhe maj 1999, forcat e RFJ-së dhe të Serbisë ndërморën një sërë ofensivash masive kundër disa fshatrave në komunën e Kaçanikut, të cilat shkaktuan vdekjen e më shumë se njëqind civilëve.
 - i. Më 24 mars 1999 ose rreth kësaj date, forcat e RFJ-së dhe të Serbisë sulmuan fshatin Kotlinë. Gjatë sulmit, shumica e shtëpive u dogjën dhe se paku 17 persona u vranë. Disa prej këtyre të vrarëve u kapën në pyll, u ekzekutuan dhe u hodhën në puse. Në puse u hodhën eksplozivë.

- ii. Më 13 prill 1999 apo rreth kësaj date, forcat e RFJ-së dhe të Serbisë rrethuan fshatin Sllatinë dhe lagjen e Vatës. Pasi granatuan fshatin, trupat e këmbësisë dhe ato policore hynë në fshat dhe plaçkitën dhe dogjën shtëpitë. Gjatë këtij aksioni, u vranë 13 civilë me armë zjarri.
- iii. Më 21 maj 1999 ose rreth kësaj date, fshati Stagovë u rrethua nga forcat e RFJ-së dhe të Serbisë. Popullata u përpoq të ikte drejt maleve në lindje të fshatit. Gjatë këtij aksioni, u vranë së paku 12 persona. Pjesa më e madhe e fshatit u plaçkit dhe u dogj.
- iv. Më 25 maj 1999 ose rreth kësaj date, forcat e RFJ-së dhe të Serbisë rrethuan fshatin Lisnajë. Kur forcat hynë në fshat, popullatës iu dha urdhri që të mbledhesh në shkollë dhe të largohesh nga fshati me traktorë. Pastaj u ndanë burrat nga gratë dhe fëmijët. Gjatë këtij aksioni, u vranë katër burra. Për më tepër, katër anëtarë të familjes Qorri u vranë në përpjekje për të ikur drejt pyjeve. (Personat e vrarë në komunën e Kaçanikut, emrat e të cilëve dihen, janë radhitur në Listën L, që i bashkëngjitet kësaj aktakuze si shtojcë.)

Me këto veprime dhe mosveprime, **Nebojsa PAVKOVIQI, Vladimir LLAZAREVIQI, Vlastimir GJORGJEVIQI, Sreten LLUKIQI**, Sllobodan MILLOSHEVIQI, Millan MILLUTINOVIQI, Nikolla SHAINOVIQI, Dragolub OJDANIQI dhe Vllajko STOJILKOVIQI dhe persona të tjerë të njohur dhe të panjohur planifikuan, nxitën, urdhëruan, kryen apo në mënyra të tjera ndihmuan planifikimin, përgatitjen apo kryerjen e veprimeve me sa vijon:

Pika 3: Vrasje, **KRIM KUNDËR NJERËZIMIT**, i ndëshkueshëm në bazë të Nenit 5 (a) të Statutit të Tribunalit.

Pika 4: Vrasje, **SHKELJE E LIGJEVE OSE ZAKONEVE TË LUFTËS**, e ndëshkueshme në bazë të Nenit 3 të Statutit të Tribunalit dhe e njohur në Nenin 3 (1) (a) (vrasje) të Konventave të Gjenevës.

PIKA 5

PËRNDJEKJE

- 33. Prokurorja riparaqet dhe përfshin paragrafet 21-32. duke iu referuar atyre.
- 34. Duke filluar më 1 janar të vitit 1999 apo rreth kësaj date dhe duke vazhduar deri më 20 qershor 1999, forcat e RFJ-së dhe të Serbisë, duke vepruar nën drejtimin, me nxitjen apo me përkrahjen e **Nebojsa PAVKOVIQIT, Vladimir LLAZAREVIQIT, Vlastimir GJORGJEVIQIT, Sreten LLUKIQIT**, Sllobodan MILLOSHEVIQIT, Millan MILLUTINOVIQIT, Nikolla SHAINOVIQIT, Dragolub OJDANIQIT, VLLAJKO STOJILKOVIQIT dhe personave të tjerë të njohur dhe të panjohur shfrytëzuan mjetet dhe metodat e përshtatura në paragrafet 21 deri në 32 për të kryer një fushatë përndjekjeje kundër popullatës civile shqiptare të Kosovës për arsye politike, racore, ose fetare. Në këto përndjekje përfshiheshin ndër të tjera këto metoda:
 - a. Transferimi dhe dëbimi i dhunshëm nga forcat e RFJ-së dhe të Serbisë i rreth 800,000 civilëve shqiptarë kosovarë, përshtatur në paragrafet 21-30.
 - b. Vrasja e qindra civilëve shqiptarë kosovarë nga forcat e RFJ-së dhe të Serbisë, përshtatur në paragrafet 31-32.

- c. Sulmi seksual nga forcat e RFJ-së dhe të Serbisë ndaj shqiptarëve kosovarë, veçanërisht grave, duke përfshirë sulmet seksuale të përshkruara në paragrafet 23 dhe 29.
- d. Shkatërrimi apo dëmtimi kuturu i objekteve fetare të shqiptarëve kosovarë. Gjatë dhe pas sulmeve mbi qytetet dhe fshatrat, forcat e RFJ-së dhe të Serbisë sistematikisht dëmtuan dhe shkatërruan monumente kulturore dhe vende të shenjta myslimane. Xhamitë u granatuan, u dogjën dhe u hodhën në erë me dinamit anembanë krahinës. Të përfshira ndër këto incidente janë këto raste: dëmtimi dhe/ose shkatërrimi i xhamive në Vushtrri, Suharekë, Celinë, Rogovë, Bellacërkë, Qirez, Kotlinë, Ivajë, Brestofc. Krushë të Madhe, Mitrovicë, Llashticë, Landovicë, Gjakovë, përshkruar në paragrafin 29.

Me këto veprime dhe mosveprime, **Nebojsa PAVKOVIQI, Vladimir LLAZAREVIQI, Vlastimir GJORGJEVIQI, Sreten LLUKIQI, Sillobodan MILLOSHEVIQI, Millan MILLUTINOVIQI, Nikolla SHAINOVIQI, Dragolub OJDANIQI, Vllajko STOJILKOVIQI** dhe persona të tjerë të njohur dhe të panjohur planifikuan, nxitën, urdhëruan, kryen apo në mënyra të tjera ndihmuan planifikimin, përgatitjen apo kryerjen e veprimeve me sa vijon:

Pika 5: Përndjekjet për arsye politike, racore, ose fetare, **KRIM KUNDËR NJERËZIMIT**, i ndëshkueshëm në bazë të Nenit 5 (h) të Statutit të Tribunalit.

AKUZA TË PËRGJITHSHME

- 35. Gjatë tërë kohës që lidhet me këtë aktakuzë ka ekzistuar një gjendje e konfliktit të armatosur në Kosovë, në RFJ.
- 36. Të gjitha veprimet dhe mosveprimet që kualifikohen si krime kundër njerëzimit ishin pjesë e një sulmi të gjerë ose sistematik kundër popullatës civile shqiptare të Kosovës në RFJ.

FAKTE TË MËTEJSHME

- 37. Gjatë ngjarjeve të përshkruara në këtë aktakuzë, Kosova njihej si Krahina Autonome e Kosovës dhe Metohisë dhe gjendej në pjesën jugore të Republikës së Serbisë, një republikë përbërëse e RFJ-së. Territori që përfshinte RFJ-në ishte pjesë e Republikës Socialiste Federale të Jugosllavisë (më tej: “RSFJ”). Kosova kufizohet në veri dhe veriperëndim me Malin e Zi, në jugperëndim me Republikën e Shqipërisë, kurse në jug me Maqedoninë. Kryeqyteti i Kosovës është Prishtina.
- 38. Në vitin 1990, Republika Socialiste e Serbisë shpalli një Kushtetutë të re, me të cilën, ndër të tjera, iu ndryshuan emrat republikës dhe krahinave autonome. Emri i Republikës Socialiste të Serbisë u ndryshua në Republika e Serbisë; emri i Krahinës Autonome Socialiste të Kosovës u ndryshua në Krahina Autonome e Kosovës dhe Metohisë (më tej dhe më parë “Kosova”); dhe emri i Krahinës Socialiste Autonome të Vojvodinës u ndryshua në Krahina Autonome e Vojvodinës (më tej “Vojvodina”). Gjatë kësaj periudhe, Republika Socialiste e Malit të Zi ndryshoi emrin në Republika e Malit të Zi.
- 39. Në vitin 1974, Kushtetuta e re e RSFJ-së parashihte decentralizimin e pushtetit qendror në të gjashtë republikat përbërëse të vendit. Brenda Serbisë, Kosova dhe Vojvodina fituan autonomi të gjerë, duke përfshirë kontrollin e sistemeve të tyre arsimore, të gjykatave dhe të policisë. Ato fituan gjithashtu kuvendet e tyre dhe përfaqësoheshin në Kuvendin, Gjykatën Kushtetuese dhe Kryesinë e RSFJ-së.
- 40. Në regjistrimin e popullsisë së vitit 1981, regjistrimi i fundit me pjesëmarrje pothuajse të plotë, Kosova kishte përafërsisht 1,585,000 banorë, prej të cilëve 1,227,000 (77 për qind)

ishin shqiptarë, ndërsa 210,000 (13 për qind) ishin serbë. Ka në dispozicion vetëm vlerësime për popullsinë e Kosovës në vitin 1991, sepse shqiptarët e Kosovës bojkotuan regjistrimin e popullsisë të organizuar në atë vit. Sipas vlerësimeve të përgjithshme, gjatë kohës që lidhet me këtë aktakuzë, Kosova kishte midis 1.800.000 e 2.100.000 banorë, prej të cilëve rreth 85-90 për qind ishin shqiptarë të Kosovës dhe 5-10 për qind ishin serbë.

41. Gjatë viteve 80, serbët shprehën shqetësime për diskriminimin e tyre nga qeveria krahinore e udhëhequr nga shqiptarët e Kosovës. Në të njëjtën kohë, shqiptarët e Kosovës shprehën shqetësime lidhur me zhvillimin e pakët ekonomik dhe kërkuan liberalizimin politik dhe statusin e republikës për Kosovën. Që nga viti 1981, shqiptarët e Kosovës organizuan demonstrata, që u shtypën nga Ushtria e RSFJ-së dhe forcat policore të Serbisë.
42. Në prill të vitit 1987, Sllobodan MILLOSHEVIQI, i cili ishte zgjedhur kryetar i Kryesisë së Komitetit Qendror të Lidhjes së Komunistëve të Serbisë në vitin 1986, shkoi në Kosovë. Në takime me udhëheqës të serbëve vendës dhe në një fjalim të mbajtur para një turme serbësh, Sllobodan MILLOSHEVIQI përkrahu një program të nacionalizmit serb. Me këtë hap, ai braktisi politikën e partisë dhe të pushtetit e cila, prej themelimit të shtetit nga Josip Broz Tito pas Luftës së Dytë Botërore, kishte kufizuar shprehjen e nacionalizmit në RSFJ. Që atëherë, **Sllobodan MILLOSHEVIQI** shfrytëzoi baticën e nacionalizmit serb për të forcuar pushtetin qendror në RSFJ.
43. Në shtator të vitit 1987, Sllobodan MILLOSHEVIQI dhe përkrahës të tij morën nën kontroll Komitetin Qendror të Lidhjes së Komunistëve të Serbisë. Në vitin 1988, Sllobodan MILLOSHEVIQI u rizgjodh kryetar i Kryesisë së Komitetit Qendror të Lidhjes së Komunistëve të Serbisë. Nga kjo pozitë me ndikim, Sllobodan MILLOSHEVIQI pati mundësi që të zhvillonte më tej pushtetin e vet politik.
44. Prej korrikut të vitit 1988 deri në mars 1989 në Vojvodinë dhe Mal të Zi ndodhën një varg demonstratash dhe mitingjesh në përkrahje të politikës së Sllobodan MILLOSHEVIQIT – të ashtuquajturit “revolucion antiburoklinik.” Këto protesta çuan në përmbysjen e qeverive përkatëse krahinore dhe republikane. Qeveritë pasardhëse e përkrahën Sllobodan MILLOSHEVIQIN dhe i detyroheshin atij.
45. Në po këtë kohë, brenda Serbisë u shpeshuan thirrjet për ta vënë Kosovën nën një pushtet më të fortë serb, për ç’gjë u mbajtën shumë demonstrata. Më 17 nëntor 1988, personalitete të larta politike të shqiptarëve të Kosovës u larguan nga udhëheqja krahinore, ndërsa në vend të tyre u emëruan njerëz besnikë ndaj Sllobodan MILLOSHEVIQIT. Në fillim të vitit 1989, Kuvendi i Serbisë propozoi ndryshime në Kushtetutën e Serbisë, të cilat do ta zhvishnin Kosovën nga pjesa më e madhe e autonomisë, duke përfshirë kontrollin mbi policinë, politikën arsimore dhe ekonomike, zgjedhjen e gjuhës zyrtare dhe të drejtën e vetos mbi ndryshime të mëtejshme në Kushtetutën e Serbisë. Shqiptarët e Kosovës bënë protesta masive kundër ndryshimeve të propozuara. Duke filluar nga shkurti i vitit 1989, një grevë e minatorëve shqiptarë të Kosovës e tendosi gjendjen edhe më shumë.
46. Për shkak të trazirave politike, më 3 mars 1989 Kryesia e RSFJ-së deklaroi se gjendja në krahinë ishte keqësuar dhe përbënte një kërcënim ndaj kushtetutës, integritetit dhe sovranitetit të vendit. Qeveria pastaj imponoi “masa të posaçme,” të cilat i dhanë përgjegjësinë për sigurinë publike qeverisë federale, në vend të qeverisë së Serbisë.
47. Më 23 mars 1989, Kuvendi i Kosovës u mbledh në Prishtinë dhe me abstenimin e shumicës së delegatëve të shqiptarëve të Kosovës, votoi për pranimin e ndryshimeve të propozuara për Kushtetutën. Edhe pa shumicën e kërkuar të dy të tretave të votave në Kuvend, kryetari i Kuvendit shpalli miratimin e ndryshimeve. Më 28 mars 1989, Kuvendi i Serbisë votoi për të

miratuar ndryshimet në Kushtetutë, duke hequr faktikisht autonominë e dhënë me Kushtetutën e vitit 1974.

48. Në kohën e këtyre ndryshimeve në Kosovë, Slllobodan MILLOSHEVIQI forcoi më tej pushtetin e vet politik kur u bë kryetar i Serbisë. Slllobodan MILLOSHEVIQI u zgjodh Kryetar i Kryesisë së Serbisë më 8 maj 1989 dhe posti iu konfirmua formalisht më 6 dhjetor 1989.
49. Në fillim të vitit 1990, shqiptarët e Kosovës mbajtën demonstrata masive për të kërkuar heqjen e “masave të posaçme.” Në prill të vitit 1990, Kryesia e RSFJ-së i hoqi “masat e posaçme” dhe tërhoqi shumicën e forcave policore, ndërsa Serbia mori përsipër përgjegjësinë për detyra policore në Kosovë.
50. Në korrik të vitit 1990, Kuvendi i Serbisë miratoi vendimin për të pezulluar Kuvendin e Kosovës, pak kohë mbasi 114 prej 123 delegatëve shqiptarë të Kosovës në këtë Kuvend miratuan një rezolutë jozyrtare, me anë të së cilës Kosova u shpall njësi e barabartë dhe e pavarur brenda RSFJ-së. Në shtator të vitit 1990, shumë prej këtyre delegatëve shqiptarë të Kosovës shpallën kushtetutën e “Republikës së Kosovës.” Një vit më vonë, në shtator të vitit 1991, shqiptarët e Kosovës mbajtën një referendum jozyrtar në të cilin shumica dërrmuese votuan për pavarësi. Më 24 maj 1992, shqiptarët e Kosovës mbajtën zgjedhje jozyrtare për kuvendin dhe kryetarin e “Republikës së Kosovës.”
51. Më 16 korrik 1990, Lidhja e Komunistëve të Serbisë dhe Lidhja Socialiste e Popullit Punonjës të Serbisë u bashkuan për të formuar Partinë Socialiste të Serbisë (SPS). Slllobodan MILLOSHEVIQI u zgjodh kryetar i partisë. Si pasardhëse e Lidhjes së Komunistëve, SPS-ja u bë partia politike kryesore në Serbi; Slllobodan MILLOSHEVIQI, si kryetar i SPS-së, pati mundësi për të ushtruar pushtet dhe ndikim të konsiderueshëm në shumë degë të qeverisë si dhe të sektorit privat. Edhe Millan MILLUTINOVIQI dhe Nikolla SHAINOVIQI kanë pasur poste udhëheqëse në SPS: Nikolla SHAINOVIQI ishte anëtar i Këshillit Drejtues dhe i Këshillit Ekzekutiv dhe nënkryetar i partisë. Millan MILLUTINOVIQI fitoi zgjedhjet për postin e kryetarit të Serbisë si kandidat i SPS-së më 1997.
52. Pas miratimit të Kushtetutës së re të Serbisë më 28 shtator 1990, Slllobodan MILLOSHEVIQI u zgjodh kryetar i Serbisë në zgjedhjet shumëpartiake që u mbajtën më 9 dhe 26 dhjetor 1990. Ai u rizgjodh më 20 dhjetor 1992. Në dhjetor të vitit 1991, Nikolla SHAINOVIQI u emërua zëvendëskryeministër i Serbisë.
53. Pas heqjes faktike të autonomisë së Kosovës në 1989, në Kosovë u thelluan ndasitë politike. Në fund të vitit 1990 dhe gjatë vitit 1991, mijëra shqiptarë të Kosovës -- mjekë, arsimtarë, profesorë, punëtorë, policë dhe nëpunës -- u përzhunë nga postet e tyre. Gjykatat vendore në Kosovë u hoqën dhe shumë gjykatës u larguan nga puna. Dhuna policore kundër shqiptarëve të Kosovës u shtua.
54. Gjatë kësaj periudhe, udhëheqja jozyrtare e shqiptarëve të Kosovës ndiqte politikën e qëndrësës qytetare paqësore dhe filloi të ngrinte sistemin e institucioneve paralele dhe jozyrtare në sektorët e shëndetësisë dhe të arsimit.
55. Në fund të qershorit të vitit 1991 filloi shpërbërja e RSFJ-së në një sërë luftërash të njëpasnjëshme në Republikën e Sllovenisë (më tej “Sllovenia”), në Republikën e Kroacisë (më tej: “Kroacia”), dhe në Bosnjë e Hercegovinë. Më 25 qershor 1991 Sllovenia shpalli pavarësinë nga RSFJ-ja, gjë që çoi në shpërthimin e luftës. Më 8 korrik 1991 u arrit një marrëveshje e paqes. Kroacia shpalli pavarësinë më 25 qershor 1991, gjë që çoi në luftime

midis forcave ushtarake kroate, në një anë, dhe APJ-së, njërive paramilitare dhe “Armatës së Republikës së Krajines Serbe”, në anën tjetër.

56. Më 6 mars 1992 Bosnja e Hercegovina shpalli pavarësinë, gjë që çoi në një luftë të gjerë pas 6 prillit të vitit 1992. Më 27 prill 1992, RSFJ-ja u rikonstituua si RFJ. Po në atë kohë APJ-ja u riformua si UJ. Gjatë luftës në Bosnjë e Hercegovinë, APJ-ja dhe më vonë UJ-ja luftuan bashkë me “Ushtrinë e Republikës Serbe” kundër forcave ushtarake të qeverisë së Bosnjës e Hercegovinës dhe të “Këshillit Kroat të Mbrojtjes”. Luftimet aktive pushuan me nënshkrimin e marrëveshjes së Dejtonit në dhjetor të vitit 1995.
57. Edhe pse Slobodan MILLOSHEVIQI ishte Kryetar i Serbisë gjatë luftërave në Slloveni, Kroaci dhe Bosnjë e Hercegovinë, ai ishte politikani kryesor serb që ushtronte kontroll faktik mbi qeverinë federale si edhe atë republikane. Ai ishte gjithashtu njeriu me të cilin bashkësia ndërkombëtare bëri biseda për një sërë planesh të paqes dhe marrëveshjes lidhur me këto luftëra.
58. Midis viteve 1991 dhe 1997, si Millan MILLUTINOVIQI ashtu dhe Nikolla SHAINOVIQI mbajtën disa poste të larta brenda qeverive federale dhe republikane dhe vazhduan të bashkëpunonin ngushtë me Slobodan MILLOSHEVIQIN. Gjatë kësaj periudhe, Millan MILLUTINOVIQI punoi në Ministrinë e Punëve të Jashtme të RFJ-së dhe për një kohë ishte ambasador në Greqi. Në 1995, ai u emërua Ministër i Punëve të Jashtme të RFJ-së. Mbeti në këtë post deri në 1997. Nikolla SHAINOVIQI ishte Kryeministër i Serbisë në 1993 dhe Zëvendëskryeministër i RFJ-së në 1994.
59. Në kohën e luftërave në Slloveni, në Kroaci dhe në Bosnjë e Hercegovinë, gjendja në Kosovë, ndonëse e tendosur, nuk shpërtheu në dhunën dhe luftimet intensive çfarë u panë në vende të tjera. Mirëpo, nga mesi i viteve 90, një pjesë e shqiptarëve të Kosovës organizoi një grup, të quajtur *Ushtria Çlirimtare e Kosovës* (UÇK). Ky grup u angazhua për një fushatë kryengritjeje të armatosur, duke bërë qëndresë me dhunë kundër autoriteteve serbe. Në mes të vitit 1996, forcat e UÇK-së filluan sulme drejtuar kryesisht kundër forcave policore të RFJ-së dhe të Serbisë. Më pas, dhe gjatë tërë vitit 1997, forcat policore të RFJ-së dhe të Serbisë u përgjigjën me aksione të fuqishme kundër bazave dhe përkrahësve të mundshëm të UÇK-së në Kosovë.
60. Pas përfundimit të mandatit si kryetar i Serbisë, Slobodan MILLOSHEVIQI u zgjodh Kryetar i RFJ-së më 15 korrik 1997 dhe u inaugurua në këtë post më 23 korrik 1997. Pas kësaj u mbajtën zgjedhjet për postin e Kryetarit të Serbisë. Millan MILLUTINOVIQI mori pjesë në zgjedhje si kandidat i SPS-së dhe u zgjodh Kryetar i Serbisë më 21 dhjetor 1997. Në vitet 1996, 1997 dhe 1998, Nikolla SHAINOVIQI u riemërua Zëvendëskryeministër i RFJ-së. Pjesërisht falë lidhjeve të tij të ngushta me Millan MILLUTINOVIQIN, Slobodan MILLOSHEVIQI mundi të ruante ndikimin e tij mbi qeverinë e Serbisë.
61. Nga fundi i shkurtit të vitit 1998, u thellua konflikti ndërmjet UÇK-së, në një anë, dhe forcave të RFJ-së dhe të Serbisë në anën tjetër. Një numër shqiptarësh të Kosovës dhe serbësh të Kosovës u vranë dhe u plagosën gjatë kësaj kohe. Forcat e RFJ-së dhe të Serbisë ndërmorën një fushatë granatimesh kundër qyteteve dhe fshatrave të banuara kryesisht nga shqiptarët e Kosovës, të shkatërrimeve të mëdha të pasurisë dhe të debimeve të popullsisë civile nga viset në të cilat vepronte UÇK-ja. Shumë banorë ikën nga ky territor për shkak të luftimeve apo shkatërrimeve, apo u detyruan të shpërnguleshin në vende të tjera brenda Kosovës. Sipas vlerësimeve të Kombeve të Bashkuara, deri në mesin e tetorit të vitit 1998, mbi 298,000 njerëz, apo afër 15 për qind e popullsisë, ishin zhvendosur brenda Kosovës ose ishin larguar nga krahina.

62. Në përgjigje ndaj thellimit të konfliktit, Këshilli i Sigurimit të Kombeve të Bashkuara (më tej: “KS i OKB-së”) miratoi Rezolutën 1160 në mars të vitit 1998, “duke dënuar përdorimin e forcës së tepruar nga forcat policore serbe kundër civilëve dhe demonstruesve paqësorë në Kosovë”, dhe vendosi embargon e armëve kundër RFJ-së. Gjashtë muaj më vonë, KS i OKB-së miratoi Rezolutën 1199 (1998), e cila theksonte se “keqësimi i gjendjes në Kosovë, Republika Federale e Jugosllavisë, kërcënon paqen dhe sigurinë në rajon”. Këshilli i Sigurimit kërkoi pushimin e luftimeve nga të gjitha palët dhe tërheqjen e “forcave që përdoren për shtypjen e civilëve”.
63. Në përpjekje për të ulur tensionet në Kosovë, përfaqësuesit e NATO-s dhe të OSBE-së mbajtën bisedime me Slllobodan MILLOSHEVIQIN në tetor të vitit 1998. “Marrëveshja për Misionin Verifikues të OSBE-së në Kosovë” u nënshkrua më 16 tetor 1998. Më 25 tetor 1998, Nikolla SHAINOVIQ dhe **Gjeneralkoloneli Vlastimir GJORGJEVIQ** nënshkruan gjithashtu “Protokollin e Takimit në Beograd” (respekivisht në emër të RFJ-së dhe të Republikës së Serbisë), i njohur gjithashtu si “marrëveshja Klark-Nauman.” **Gjeneralkoloneli Vlastimir GJORGJEVIQ** gjithashtu nënshkroi “Marrëveshjen midis KDOM-it dhe Ministrisë së Punëve të Brendshme të Republikës së Serbisë” në emër të Republikës së Serbisë në të njëjtën datë. Këto marrëveshje parashihnin tërheqjen e pjesëve të forcave të RFJ-së dhe të Serbisë nga Kosova, kufizimin e futjes së forcave dhe të pajisjeve të tjera në krahinë, dhe vendosjen e verifikuesve të paarmatosur të OSBE-së.
64. Edhe pse dhjetëra verifikues të OSBE-së u vendosën anëmbanë Kosovës, luftimet vazhduan. Gjatë kësaj periudhe, verifikuesit ndërkombëtarë dhe organizatat për të drejtat e njeriut dokumentuan një sërë vrasjesh të shqiptarëve të Kosovës. Në një rast të tillë, më 15 janar 1999, 45 shqiptarë të paarmatosur të Kosovës u vranë në fshatin Reçak, në komunën e Shtimes.
65. Përsëri në përgjigje të konfliktit që po vazhdonte në Kosovë, u organizua një konferencë ndërkombëtare e paqes në Rambuje të Francës, e cila filloi më 7 shkurt 1999. Nikolla SHAINOVIQI, Zëvendëskryeministër i RFJ-së, ishte anëtar i delegacionit serb në bisedimet e paqes dhe Millan MILLUTINOVIQI, Kryetar i Serbisë, gjithashtu ishte i pranishëm gjatë negociatave. Shqiptarët e Kosovës u përfaqësuan nga UÇK-ja dhe një delegacion prej udhëheqësve politikë e qytetarë të shqiptarëve të Kosovës. Me gjithë negociatat intensive që zgjatën disa javë, bisedimet dështuan në mesin e marsit të vitit 1999.
66. Dhuna në Kosovë vazhdoi gjatë bisedimeve të paqes në Francë. Në fund të shkurtit dhe në fillim të marsit, forcat e RFJ-së dhe të Serbisë filluan një sërë ofensivash kundër dhjetëra fshatrave dhe qyteteve të banuara kryesisht nga shqiptarë të Kosovës. Forcat ushtarake të RFJ-së përfshinin njësi të Armatës së Tretë të UJ-së, konkretisht Korpusin e Prishtinës, dhe njësi të tjera në vartësi të Armatës së Tretë, dhe njësi të Rajonit Ushtarak-Territorial të Prishtinës. Jo më vonë se janari 1999 dhe duke vazhduar gjatë kohës së krimeve të paraqitura në këtë aktakuzë, Armata e Tretë e UJ-së ishte nën komandën e **Gjeneralkolonelit Nebojsa PAVKOVIQ** dhe Korpusi i Prishtinës ishte nën komandën e **Gjeneralkolonelit Vladimir LAZAREVIQ**. Shefi i Shtabit të Përgjithshëm të UJ-së, me përgjegjësi komanduese mbi Armatën e Tretë dhe rrjedhimisht mbi Korpusin e Prishtinës, ishte Gjeneralkoloneli Dragolub OJDANIQI. Komandant Suprem i UJ-së ishte Slllobodan MILLOSHEVIQI,
67. Forcat policore që merrnin pjesë në aksione në Kosovë ishin pjesëtarë të MPB-së. Të gjitha forcat policore që ishin punësuar nga MPB-ja apo që punonin nën autoritetin e saj ishin nën komandën e Vllajko STOJILKOVIQIT, Ministër i Punëve të Brendshme të Serbisë. Njëri nga vartësit e tij më të afërt, **Gjeneralkoloneli Vlastimir GJORGJEVIQ**, si Shefi i RJB-së, ishte përgjegjës para ministrit për udhëheqjen e veprimeve të njësive organizative dhe personelit të RJB-së. Në Kosovë, Gjeneralkoloneli **Sreten LLUKIQ** ishte përgjegjës për

veprimet e njësisve të MUP-it dhe të grupeve ose individëve vartës. Forcat policore që angazhoheshin në operacione luftuese vepronin sipas Ligjit për Mbrojtjen të RFJ-së, dhe/ose nëpërmjet strukturave dhe mekanizmave të përbashkëta komanduese dhe bashkërenduese që përfshinin komandantë të UJ-së të cilët, gjatë gjithë kohës që lidhet me këtë aktakuzë, ishin **Gjeneralkoloneli Nebojsa PAVKOVIQ** dhe **Gjeneralkoloneli Vladimir LAZAREVIQ**.

68. Para dhjetorit 1998, Slobodan MILLOSHEVIQI caktoi Nikolla SHAINOVIQIN si përfaqësuesi të tij për gjendjen në Kosovë. Një numër diplomatësh dhe zyrtarësh të tjerë ndërkombëtarë të cilët kishin nevojë të flisnin me një zyrtar qeveritar lidhur me ngjarjet në Kosovë u adresuan te Nikolla SHAINOVIQI ose, lidhur me çështje policore, herë pas here **Gjeneralkoloneli Sreten LLUKIQ**. Nikolla SHAINOVIQI mori pjesë aktive në bisedimet të cilët e themeluan Misionin Verifikues të OSBE-së për Kosovën dhe mori pjesë në shumë mbledhje të tjera lidhur me krizën në Kosovë. Prej janarit 1999 deri në datën e fakteve të paraqitur në këtë aktakuzë, Nikolla SHAINOVIQI vepronte si ndërlidhës midis Slobodan MILLOSHEVIQIT dhe disa udhëheqësve të shqiptarëve të Kosovës.
69. Gjatë ofensivave të tyre, forcat e RFJ-së dhe të Serbisë vepruan bashkërisht, duke u angazhuar në një fushatë të planifikuar dhe të bashkërenditur mirë për të shkatërruar pasurinë e civilëve shqiptarë të Kosovës. U granatuan qytete dhe fshatra; u dogjën shtëpi, ekonomi bujqësore dhe objekte ekonomike; u shkatërrua pasuria personale. Si pasojë e këtyre aksioneve të planifikuara, qytete, fshatra dhe rajone të tëra u bënë të pabanueshme për shqiptarë të Kosovës. Përveç kësaj, forcat e RFJ-së dhe të Serbisë sulmuan pa reshtur, poshtëruan dhe degraduan shqiptarët e Kosovës përmes keqtrajtimit fizik dhe verbale. Shqiptarët e Kosovës gjithashtu iu nënshtruan vazhdimisht sharjeve, fyerjeve raciste, veprimeve poshtëruese për shkak të përkatësisë së tyre etnike dhe fetare; rrahjeve dhe formave të tjera të keqtrajtimit fizik.
70. Dëbimi i jashtëligjshëm dhe transferimi i dhunshëm i mijëra shqiptarëve të Kosovës nga shtëpitë e tyre në Kosovë u bënë përmes përpjekjesh të planifikuara dhe të bashkërenditura mirë nga udhëheqësit e RFJ-së dhe të Serbisë dhe forcat e RFJ-së dhe të Serbisë, që të gjithë duke vepruar bashkërisht. Aksione të ngjashme kanë ndodhur gjatë luftërave në Kroaci dhe në Bosnjë e Hercegovinë në vitet 1991-1995. Gjatë këtyre luftërave, forcat ushtarake, paraushtarake dhe policore serbe dëbuan me forcë dhe larguan popullatën joserbe nga viset nën kontrollin serb në Kroaci dhe në Bosnjë e Hercegovinë, duke përdorur të njëjtat metoda të veprimit si në Kosovë në vitin 1999: granatimet me armë të rënda; sulmet e armatosura mbi fshatra; vrasjet masive; shkatërrimin e vendbanimeve joserbe dhe të objekteve kulturore dhe fetare; dhe transferimin e dhunshëm dhe dëbimin e popullatave joserbe.
71. Më 24 mars 1999, NATO-ja filloi sulmet ajrore kundër caqeve në RFJ. RFJ-ja shpalli dekrete për kanosjen e afërt të luftës më 23 mars 1999 dhe të gjendjes së luftës më 24 mars 1999. Pas fillimit të sulmeve ajrore, forcat e RFJ-së dhe të Serbisë filluan fushatën e tyre të gjerë ose sistematike dhe dëbuan me dhunë qindra mijëra shqiptarë të Kosovës nga Kosova.
72. Përveç dëbimit me dhunë të shqiptarëve të Kosovës, forcat e RFJ-së dhe të Serbisë gjithashtu kanë marrë pjesë në një numër vrasjesh të shqiptarëve të Kosovës pas 24 marsit të vitit 1999. Vrasje të tilla kanë ndodhur në shumë vende, duke përfshirë Bellacërkën, Krushën e Vogël, Krushën e Madhe, Gjakovën, Padalishtën, Izbicën, Vushtrrinë, Mejën, Burgun e Dubravës, Suharekën dhe Kaçanikun, por jo vetëm në këto vendbanime..
73. Më 3 qershor 1999, RFJ-ja dhe Serbia pranuan një dokument parimor që synonte ta zgjidhte krizën në Kosovë, i cili iu dorëzua përfaqësuesve të tyre nga përfaqësuesi i Bashkimit Evropian Martti Ahtisaari, dhe, përfaqësuesi i posaçëm i Federatës Ruse Viktor Çernomërdin. Ky dokument, i cili i parapriu Rezolutës së Këshillit të Sigurimit 1244 (1999),

parashikonte një zgjidhje politike të krizës së Kosovës, duke përfshirë ndërprerjen e menjëhershme të dhunës dhe tërheqjen e shpejtë të forcave ushtarake, policore dhe paraushtarake të RFJ-së dhe të Serbisë, bashkë me dërgimin e personelit ndërkombëtar civil dhe të sigurisë nën autoritetin e OKB-së.

74. Më 9 qershor 1999, u nënshkrua Marrëveshja Ushtarake Teknike midis NATO-s, të përfaqësuar nga Gjeneral Sër Majkël Xhekson dhe përfaqësuesve të UJ-së dhe të MPB-së. Kjo marrëveshje parashikonte tërheqjen e të gjitha forcave të RFJ-së dhe të Serbisë nga Kosova. Sipas dispozitave të Marrëveshjes Ushtarake Teknike, fushata e NATO-s e bombardimit kundër caqeve në RFJ do të ndërpritej pas tërheqjes së plotë të forcave të RFJ-së dhe të Serbisë. Më 20 qershor 1999, KFOR-i, Forca e Kosovës,-i shpalli tërheqjen e plotë të forcave të RFJ-së dhe të Serbisë nga territori i Kosovës.

Karla del Ponte (Carla del Ponte)
Prokurore

Sot, më datën njëzetedy shtator, 2003
Hagë, Holandë.

Lista A

Personat, emrat e të cilëve dihen, të vrarë në Reçak më 15 janar 1999.

<u>Emri</u>	<u>Mosha</u>	<u>Gjinia</u>
ASLLANI, Lute	30	Femër
AZEMI, Banush		Mashkull
BAJRAMI, Ragip	34	Mashkull
BEQIRI, Halim	13	Mashkull
BEQIRI, Rizah	49	Mashkull
BEQIRI, Zenel	20	Mashkull
BILALI, Lutfi		Mashkull
EMINI, Ajet		Mashkull
HAJRIZI, Bujar		Mashkull
HAJRIZI, Myfail	33	Mashkull
HALILI, Skënder		Mashkull
HYSENAJ, Haqif		Mashkull
IBRAHIMI, Hajriz		Mashkull
IMERI, Hakip		Mashkull
IMERI, Murtez		Mashkull
IMERI, Nazmi		Mashkull
ISMAJLI, Mehë		Mashkull
ISMAJLI,		Mashkull

Muhamet		
JAKUPI, Ahmet		Mashkull
JAKUPI, Eshref	40	Mashkull
JAKUPI, Hajriz		Mashkull
JAKUPI,		Mashkull
Mehmet		
JAKUPI, Xhelal		Mashkull
JASHARI, Jashar	24	Mashkull
JASHARI, Raif	20	Mashkull
JASHARI,	18	Mashkull
Shukri		
LIMANI, Fatmir	35	Mashkull
LIMANI, Nexhat	19	Mashkull
LIMANI, Salif	23	Mashkull
MEHMETI,		Mashkull
Bajram		
MEHMETI,		Femër
Hanumshah		
METUSHI, Arif		Mashkull
METUSHI, Haki	70	Mashkull
MUSTAFA,		Mashkull
Ahmet		
MUSTAFA,	34	Mashkull
Asllan		
MUSTAFA,	21	Mashkull
Muhamet		
OSMANI, Sadik	35	Mashkull
SALIHU, Jashar	25	Mashkull
SALIHU, Shukri	18	Mashkull
SHABANI,	22	Mashkull
Bajrush		
SMAJLAJ,	60	Mashkull
Ahmet		
SYLA Sheremet	37	Mashkull
SYLA Shyqëri		Mashkull
XHELADINI,		Mashkull
Bajram		
ZYMERI, Njazi		Mashkull

Lista B

Personat, emrat e të cilëve dihen, të vrarë në Bellacërkë më 25 mars 1999.

<u>Emri</u>	<u>Mosha</u>	<u>Gjinia</u>
	<u>e</u>	<u>përafërt</u>
BEGAJ,	25	Mashkull
Abdullah		

BERISHA, Murat	60	Mashkull
GASHI, Fadil	46	Mashkull
MORINA, Musa	65	Mashkull
POPAJ, Abdullah	18	Mashkull
POPAJ, Agon	14	Mashkull
POPAJ, Alban	21	Mashkull
POPAJ, Bedrush	47	Mashkull
POPAJ, Belul	14	Mashkull
POPAJ, Ethem	46	Mashkull
POPAJ, Hazer	77	Mashkull
POPAJ, Hysni	37	Mashkull
POPAJ, Irfan	41	Mashkull
POPAJ, Isuf	76	Mashkull
POPAJ, Kreshnik	18	Mashkull
POPAJ, Lindrit	18	Mashkull
POPAJ, Mehmet	46	Mashkull
POPAJ, Mersel	53	Mashkull
POPAJ, Nazmi	45	Mashkull
POPAJ, Nisim	35	Mashkull
POPAJ, Rrustem		Mashkull
POPAJ, Sahid	40	Mashkull
POPAJ, Sedat	47	Mashkull
POPAJ, Shëndet	17	Mashkull
POPAJ, Vehap	58	Mashkull
POPAJ, Xhavit	32	Mashkull
SPAHIU (emri nuk dihet, Femër e bija e Xhemalit)		
SPAHIU (emri nuk dihet. Femër e bija e Xhemalit)		
SPAHIU (emri nuk dihet, Femër e bija e Xhemalit)		
SPAHIU (emri nuk dihet, Femër e bija e Xhemalit)		
SPAHIU (emri nuk dihet, Femër gruaja e Xhemalit)		
SPAHIU, Xhemal		Mashkull
ZHUNIQUI, Abedin	37	Mashkull
ZHUNIQUI, Agim	51	Mashkull
ZHUNIQUI, Bajram	51	Mashkull
ZHUNIQUI, Biladh	67	Mashkull
ZHUNIQUI,	40	Mashkull

Çlirim		
ZHUNIQUI, Dardan	6	Mashkull
ZHUNIQUI, Dardane	8	Femër
ZHUNIQUI, Destan	68	Mashkull
ZHUNIQUI, Eshref	55	Mashkull
ZHUNIQUI, Fatos	42	Mashkull
ZHUNIQUI (emri nuk dihet)	4	Mashkull
ZHUNIQUI (emri nuk dihet, gruaja e Çlirimit)		Femër
ZHUNIQUI, (emri nuk dihet, i biri i Fatosit)	16	Mashkull
ZHUNIQUI, Hysni	70	Mashkull
ZHUNIQUI, Ibrahim	68	Mashkull
ZHUNIQUI, Kasim	33	Mashkull
ZHUNIQUI, Medi	55	Mashkull
ZHUNIQUI, Muhamet	70	Mashkull
ZHUNIQUI, Muharrem	30	Mashkull
ZHUNIQUI, Qamil	77	Mashkull
ZHUNIQUI, Qemal	59	Mashkull
ZHUNIQUI, Reshit	32	Mashkull
ZHUNIQUI, Shemsi	52	Mashkull

Lista C

Personat, emrat e të cilëve dihen, të vrarë në Krushën e Vogël dhe Krushën e Madhe më 26 mars 1999.

<u>Emri</u>	<u>Mosha</u>	<u>Gjinia</u>
	<u>e</u>	<u>përafërt</u>
ASLLANI, Adem	68	Mashkull
ASLLANI, Asim	34	Mashkull
ASLLANI, Feim	30	Mashkull
ASLLANI,	66	Mashkull

Muharrem		
ASLLANI, Nexhat	27	Mashkull
ASLLANI, Nisret	33	Mashkull
ASLLANI, Përparim	26	Mashkull
AVDYLI, Bali	72	Mashkull
AVDYLI, Enver	28	Mashkull
BATUSHA, Ahmet	38	Mashkull
BATUSHA, Amrush	32	Mashkull
BATUSHA, Asllan	46	Mashkull
BATUSHA, Avdi	45	Mashkull
BATUSHA, Bekim	22	Mashkull
BATUSHA, Beqir	68	Mashkull
BATUSHA, Burim	18	Mashkull
BATUSHA, Enver	22	Mashkull
BATUSHA, Feim	23	Mashkull
BATUSHA (emri 19 nuk dihet, i biri i Ismailit)		Mashkull
BATUSHA (emri 20 nuk dihet,i biri i Zaimit)		Mashkull
BATUSHA, Haxhi	28	Mashkull
BATUSHA, Lirim	16	Mashkull
BATUSHA, Milaim	32	Mashkull
BATUSHA, Muharrem	69	Mashkull
BATUSHA, Njazi	39	Mashkull
BATUSHA, Osman	65	Mashkull
BATUSHA, Sefer	19	Mashkull
BATUSHA,	68	Mashkull

Sejdi		
BATUSHA, Skifter	22	Mashkull
BATUSHA, Sulejman	46	Mashkull
BATUSHA, Zaim	50	Mashkull
HAJDARI, Abaz	40	Mashkull
HAJDARI, Abedin	17	Mashkull
HAJDARI, Halil	42	Mashkull
HAJDARI, Halim	70	Mashkull
HAJDARI, Hysni	20	Mashkull
HAJDARI, Marsel	17	Mashkull
HAJDARI, Nazim	33	Mashkull
HAJDARI, Qamil	46	Mashkull
HAJDARI, Rasim	25	Mashkull
HAJDARI, Sahit	36	Mashkull
HAJDARI, Selajdin	38	Mashkull
HAJDARI, Shani	40	Mashkull
HAJDARI, Vesel	19	Mashkull
HAJDARI, Zenun	28	Mashkull
LIMONI, Avdyl	45	Mashkull
LIMONI, Limon	69	Mashkull
LIMONI, Luan	22	Mashkull
LIMONI, Nehbi	60	Mashkull
RAMADANI, Afrim	28	Mashkull
RAMADANI, Asllan	34	Mashkull
RAMADANI, Bajram	15	Mashkull
RAMADANI (emri nuk dihet, i biri i Hysenit)	23	Mashkull
RAMADANI, Hysen	62	Mashkull
RAMADANI, Murat	60	Mashkull
RAMADANI,	59	Mashkull

Ramadan		
RAMADANI, Selajdin	27	Mashkull
RASHKAJ (emri nuk dihet)	16	Mashkull
RASHKAJ (emri nuk dihet)	18	Mashkull
RASHKAJ, Refki	17	Mashkull
SHEHU, Adnan	20	Mashkull
SHEHU, Arben	20	Mashkull
SHEHU, Arif	36	Mashkull
SHEHU, Bekim	22	Mashkull
SHEHU, Burim	19	Mashkull
SHEHU, Destan	68	Mashkull
SHEHU, Din	68	Mashkull
SHEHU, Dritan	18	Mashkull
SHEHU, Fadil	42	Mashkull
SHEHU, Flamur	15	Mashkull
SHEHU (emri nuk dihet, i biri i Hazizit)	20	Mashkull
SHEHU (emri nuk dihet, i biri i Sinanit)	18	Mashkull
SHEHU, Haxhi	25	Mashkull
SHEHU, Haziz	42	Mashkull
SHEHU, Ismail	68	Mashkull
SHEHU, Ismet	40	Mashkull
SHEHU, Mehmet	13	Mashkull
SHEHU, Mentor	18	Mashkull
SHEHU, Myftar	44	Mashkull
SHEHU, Nahit	15	Mashkull
SHEHU, Nehat	22	Mashkull
SHEHU, Nexhat	38	Mashkull
SHEHU, Sahit	23	Mashkull
SHEHU, Sali	44	Mashkull
SHEHU, Sami	24	Mashkull
SHEHU, Sefer	44	Mashkull
SHEHU, Shani	34	Mashkull
SHEHU, Shefqet	38	Mashkull
SHEHU, Sinan	50	Mashkull
SHEHU, Veli	28	Mashkull
SHEHU, Vesel	19	Mashkull
SHEHU, Xhafer	38	Mashkull
SHEHU, Xhavit	20	Mashkull

SHEHU, Xhelal	13	Mashkull
ZYLFIU, Afrim	18	Mashkull
ZYLFIU (emri nuk dihet, i biri i Halimit)	18	Mashkull
ZYLFIU, Halim	60	Mashkull
ZYLFIU, Hamdi	62	Mashkull
ZYLFIU, Hamit	22	Mashkull
ZYLFIU, Hysen	50	Mashkull
ZYLFIU, Njazim	24	Mashkull

Lista D

Personat, emrat e të cilëve dihen, të vrarë në Gjakovë më 26 mars 1999

<u>Emri</u>	<u>Mosha</u>	<u>Gjinia</u>
	<u>e</u>	<u>përafërt</u>
BEGOLLI, Sylejman	48	Mashkull
BYTYQI, Arif	72	Mashkull
BYTYQI, Urim	38	Mashkull
DERVISHDANA, Emin	31	Mashkull
DERVISHDANA, Fahri	37	Mashkull
DERVISHDANA, Zenel (Zenelabedin)	59	Mashkull

Lista E

Personat, emrat e të cilëve dihen, të vrarë në Padalishtë më 26 mars 1999.

<u>Emri</u>	<u>Mosha</u>	<u>Gjinia</u>
	<u>e</u>	<u>përafërt</u>
IMERAJ, Afrim	2	Mashkull
IMERAJ, Ardiana	13	Femër
IMERAJ, Arjeta	11	Femër
IMERAJ, Avdyl	67	Mashkull
IMERAJ, Bekë	53	Mashkull
IMERAJ, Feride	21	Femër
IMERAJ, Fetije	42	Femër
IMERAJ, Florije	19	Femër
IMERAJ, Hasan	63	Mashkull
IMERAJ, Mihane	72	Femër

IMERAJ, Mona	72	Femër
IMERAJ, Muhamet	19	Mashkull
IMERAJ, Nexhmedin		Mashkull
IMERAJ, Rabe	30	Femër
IMERAJ, Rustem	73	Mashkull
IMERAJ, Sabahat	21	Femër
IMERAJ, Shehide	70	Femër
IMERAJ, Violeta	17	Femër
IMERAJ, Xhyfidane	14	Femër

Lista F

Personat, emrat e të cilëve dihen, të vrarë në Izbicë më 28 mars 1999.

<u>Emri</u>	<u>Mosha</u>	<u>Gjinia</u>
	<u>e</u>	<u>përafërt</u>
ALUSHI, Jetullah	93	Mashkull
AMRUSHI, Asllan (Q)		Mashkull
BAJRA, Asllan	60	Mashkull
BAJRA, Bajram	62	Mashkull
BAJRA, Bajram C.		Mashkull
BAJRA, Bajram S.	68	Mashkull
BAJRA, Brahim	81	Mashkull
BAJRA, Fazli	60	Mashkull
BAJRA, Ilaz	70	Mashkull
BAJRA, Sami		Mashkull
BAJRAKTARI, Bislim		Mashkull
BAJRAKTARI, Hajdar		Mashkull
BEHRAMI, Demush	60	Mashkull
BEHRAMI, Muhamet	76	Mashkull
BEHRAMI, Nuredin	85	Mashkull
DAJAKU, Asllan		Mashkull

DANI, Dibran (A)		Mashkull
DERVISHI, Sali	61	Mashkull
DERVISHI, Bajram		Mashkull
DERVISHI, Ilaz	73	Mashkull
DOCI, Musli		Mashkull
DOQI, Hamdi	42	Mashkull
DRAGA, Ali	65	Mashkull
DRAGA, Cen	68	Mashkull
DRAGA, Hajriz	43	Mashkull
DRAGA, Ismet		Mashkull
DRAGA, Murat	68	Mashkull
DRAGA, Rahim	70	Mashkull
DRAGA, Rustem	81	Mashkull
DRAGAJ, Zade		Mashkull
DURAKU, Avdullah	55	Mashkull
DURAKU, Bel (A)	81	Mashkull
DURAKU, Dibran	65	Mashkull
DURAKU, Rexhep	87	Mashkull
EMRA, Muhamet		Mashkull
FETAHU, Lah	67	Mashkull
GASHI, Ibrahim	70	Mashkull
GASHI, Ram		Mashkull
HAJDARI, Halil		Mashkull
HAJRA, Mehmet	65	Mashkull
HALITI, Halit		Mashkull
HAXHA, Fejz	75	Mashkull
HOTI, Hazir	67	Mashkull
HOTI, Qerim	42	Mashkull
HOTI, Rifat	54	Mashkull
HOTI, Rrustem	70	Mashkull
HOTI, Tahir		Mashkull
HOTI, Muhamet		Mashkull
HOTI, Sadik	66	Mashkull
HOTI, Shefqet (A)		Mashkull
HOTI, Vehbi		Mashkull
ISUFI, Zenel		Mashkull
JETULLAHU, Beqir	27	Mashkull

KAJTAZI,		Mashkull
KajtaZ		
KELMENDI,		Mashkull
Bajram		
KELMENDI,		Mashkull
Jetullah		
KOTORI, Ram		Mashkull
KOTORI,		Mashkull
Brahim		
KOTORI, Hajzer		Mashkull
KRASNIQI, Deli 77		Mashkull
KRASNIQI,		Mashkull
Mustafë		
KRASNIQI, 69		Mashkull
Rrahim		
KUQICA, Azem		Mashkull
LOSHI, Sami		Mashkull
LOSHI, Jashar		Mashkull
LOSHI, Selman		Mashkull
MORINA, Halil 38		Mashkull
MURSELI,		Mashkull
Sokol (H)		
MUSLIU, Beqir 45		Mashkull
MUSLIU, Ilaz 73		Mashkull
MUSLIU, 87		Mashkull
Shaban		
MUSLIU, Halit 62		Mashkull
MUSLIU, Naim 23		Mashkull
MUSLIU, 46		Mashkull
Mehmet		
MUSTAFA, 70		Mashkull
Hasan		
OSMANI, Azem 75		Mashkull
OSMANI, Fatmir		Mashkull
OSMANI, Hetem 70		Mashkull
OSMANI, 90		Mashkull
Muharrem		
QAKA, Pajazit		Mashkull
(D)		
QALLAPEKU,		Mashkull
Sabit		
QELAJ, Ismajl		Mashkull
QELAJ, Rexhep 72		Mashkull
QELAJ, Metush 68		Mashkull
QUPEVA, 49		Mashkull
Hamzë		
RACI, Ramadan 56		Mashkull

RAMAJ, Halit	60	Mashkull
REXHEPI, Mujë		Mashkull
SEJDIU, Mustafë		Mashkull
SHABANI, Azem		Mashkull
SHALA, Hysen	65	Mashkull
A.		
SHALA, Idriz		Mashkull
SHALA, Isuf		Mashkull
SHALA, Isuf		Mashkull
SHALA, Mujë	62	Mashkull
SHALA, Sali		Mashkull
SHALA, Zymer	63	Mashkull
SHALA, Halim	63	Mashkull
SHALA, Hijraz		Mashkull
SHERIFI, Sadik		Mashkull
SHPATI, Zeqir		Mashkull
SPAHIU, Rizah		Mashkull
SYLA, Ram		Mashkull
TAHIRI, Brahim	83	Mashkull
TEMAJ, Gani		Mashkull
TEMAJ, Hamdi		Mashkull
THAQI, Hamit	70	Mashkull
B.		
THAQI, Ram H.		Mashkull
THAQI, Ajet (D)		Mashkull
THAQI, Sheremet		Mashkull
UKA, Ukë	80	Mashkull
VELIQI, Zenel	75	Mashkull
XHEMALI, Idriz	73	Mashkull
XHEMAJLI, Qazim		Mashkull
ZEKA, Jahir		Mashkull
ZEKA, Milazim		Mashkull
Mashkull i pidentifikuar		Mashkull

Të djegura të gjalla në Izbicë, 28 mars
1999:

FEJZA, Zyre	61	Femër
OSMANI, Zoje	70	Femër

Lista G

Personat, emrat e të cilëve dihen, të vrarë në Gjakovë më 2 prill 1999.

<u>Emri</u>	<u>Mosha</u>	<u>Gjinia</u>
	<u>e</u>	
	<u>përafërt</u>	
CAKA, Dalina	14	Femër
CAKA, Delvina	6	Femër
CAKA, Diona	2	Femër
CAKA, Valbona	34	Femër
GASHI, Hysen	50	Mashkull
HAXHIAVDIA, Doruntina	8	Femër
HAXHIAVDIA, Egzon	5	Mashkull
HAXHIAVDIA, Rina	4	Femër
HAXHIAVDIA, Valbona	38	Femër
HOXHA, Flaka	15	Femër
HOXHA, Shahindere	55	Femër
NUÇI, Manushe	50	Femër
NUÇI, Shirine	70	Femër
VEJSA, Arlind	5	Mashkull
VEJSA, Dorina	10	Femër
VEJSA, Fetije	60	Femër
VEJSA, Marigona	8	Femër
VEJSA, Rita	2	Femër
VEJSA, Sihana	8	Femër
VEJSA, Tringa	30	Femër

Lista H

Personat, emrat e të cilëve dihen, të vrarë në Vushtrri më 2 maj 1999.

<u>Emri</u>	<u>Mosha</u>	<u>Gjinia</u>
	<u>e</u>	<u>përafërt</u>
ABAZI, Musa	55	Mashkull
ADEMI, H. Rahman	26	Mashkull
ALIU, Z. Ramadan	38	Mashkull
ALIU, B. Remzi	55	Mashkull
BEKTESHI, M. Afrim	23	Mashkull
BEQIRI, Nezir	54	Mashkull
BUNJAKU, M. Hysni	21	Mashkull
FEJZULLAHU, Qamile	84	Femër
FERATI, Xh. Istref	27	Mashkull
FERATI, Milazim	20	Mashkull
FERATI, Rifat	36	Mashkull
FERIZI, M. Bislim	63	Mashkull
FERIZI, B. Mihrije	63	Femër
FERIZI, B. Ruzhdi	35	Mashkull
GËRGURI, B. Agim	38	Mashkull
GËRGURI, Sh. Enver	50	Mashkull
GËRGURI, S. Musli	45	Mashkull
GËRXHALIU, Fahri		Mashkull
GËRXHALIU, A. Haki	39	Mashkull
GËRXHALIU, H. Kadri	42	Mashkull
GËRXHALIU, H. Shaban	49	Mashkull
GËRXHALIU, I. Skënder	43	Mashkull
GËRXHALIU, H. Zejnullah	42	Mashkull
GËRGURI, A Shukri	44	Mashkull

GËRGURI, M. Skënder	26	Mashkull
GËRGURI, Sh. Naman	39	Mashkull
GËRGURI, N. Ramush	63	Mashkull
GËRXHALIU, B. Avdyl	43	Mashkull
GËRXHALIU, F. Avdyl	47	Mashkull
GËRXHALIU, B. Bajram	40	Mashkull
GËRXHALIU, A. Fatmir		Mashkull
GËRXHALIU, U. Fatmir	35	Mashkull
GËRXHALIU, I. Imer	42	Mashkull
GËRXHALIU, Sh. Nuhi	25	Mashkull
GËRXHALIU, H. Sejdi	39	Mashkull
GËRXHALIU, N. Xhevdet	18	Mashkull
GJATA, Meriton	23	Mashkull
GJATA, Sevdije	48	Femër
GJATA, Tefik	44	Mashkull
HAXHAJ, Bahri	28	Mashkull
HAZIRI, Nafije	27	Femër
HYSENI, R. Agim	38	Mashkull
HYSENI, B. Ali		Mashkull
HYSENI, K. Beqir	40	Mashkull
HYSENI, Kada	86	Femër
HYSENI, Q. Hysen	26	Mashkull
HYSENI, Q. Hysen	25	Mashkull
HYSENI, D. Qazim	54	Mashkull
HYSENI, Ramadan	18	Mashkull
HYSENI, Rrahman	61	Mashkull
HYSENI, Q. Xhevdet	24	Mashkull
IBISHI, H.	63	Mashkull

Selman		
IBISHI, I.		Mashkull
Sylejman		
IBISHI, Rahim	72	Mashkull
IBISHI, Tafil	55	Mashkull
KURTI, Bajram	43	Mashkull
KONJUHI, B.	29	Mashkull
Afrim		
KONJUHI, Z.	40	Mashkull
Rexhep		
KRASNIQI, B.	64	Mashkull
Shaban		
KRASNIQI, R.	70	Mashkull
Sylë		
LUSHAKU, A.	26	Femër
Ibadete		
LUSHAKU, H.	89	Femër
Shehide		
MAXHUNI, Z.	32	Mashkull
Driton		
MAXHUNI, F.	34	Mashkull
Sabri		
MERNICA, Sh.	49	Mashkull
Ali		
MORINA, Sh.	35	Mashkull
Remzi		
MULAKU, A.	32	Mashkull
Ekrem		
MULAKU, L.	30	Mashkull
Xhavit		
MULI, I. Gani	21	Mashkull
MULI, N. Asllan	49	Mashkull
MULI, N. Hazir	52	Mashkull
MULIQI, I.		Mashkull
Bajram		
MUSA, F. Islam	56	Mashkull
MUSA, Kadrush	37	Mashkull
MUSA, H.	54	Mashkull
Nexhmi		
MUSLIU, M.	24	Mashkull
Mehdi		
MUSLIU, Ragip		Mashkull
MUZAQI, I.	32	Mashkull
Besim		
MUZAQI, H.	37	Mashkull
Salih		
PARDUZI,	84	Femër
Shehide		

PECI, Murat		Mashkull
POPOVA, A.	29	Mashkull
Ismajl		
PRRONAJ, Sh.	32	Mashkull
Enver		
PRRONAJ, Sh.	35	Mashkull
Zymer		
RASHICA, I. Ali	45	Mashkull
RASHICA, I.	48	Mashkull
Deli		
RASHICA, S.	38	Mashkull
Eshref		
REXHEPI, I.		Mashkull
Ahmet		
REXHEPI, Ilaz		Mashkull
REXHEPI, Ismet	38	Mashkull
SADIKU, H.	23	Mashkull
Agim		
SHALA, R.	26	Mashkull
Hamdi		
SFARQA,		Femër
Shehide		
SFARQA, Sh.	43	Mashkull
Sherif		
SFARQA, S.	39	Mashkull
Skënder		
TAHIRI, Fetah	39	Mashkull
TËRNAVA,	39	Mashkull
Fehmi		
TIKU, A. Sahit	68	Mashkull
VËRSHEVCI,	75	Mashkull
Azemine		
VIDISHIQI, Faik	35	Mashkull
XHAFI, Driton		Mashkull
XHAFI, Nazif	55	Mashkull
XHAFI, S. Veli	45	Mashkull
ZHEGROVA, R.	34	Mashkull
Naser		

Lista I

Personat, emrat e të cilëve dihen, të vuarë në Mejë më 27 prill 1999.

<u>Emri</u>	<u>Mosha</u>	<u>Gjinia</u>
	<u>e</u>	<u>përafërt</u>
DEDA, Linton	16	Mashkull
DEDA, Mark	47	Mashkull

DEDA, Pashk	42	Mashkull
DUZHMANI, Kolë		Mashkull
GAXHERRI, Brahim	38	Mashkull
KABASHI, Andrush	18	Mashkull
KABASHI, Arben	14	Mashkull
KABASHI, Nikoll	32	Mashkull
MALAJ, Blerim	15	Mashkull
MALAJ, Vat	37	Mashkull
MARKAJ, Bekim	23	Mashkull
MARKAJ, Mark	65	Mashkull
MARKAJ, Pashk	38	Mashkull
MARKAJ, Petrit	27	Mashkull
MARKAJ, Prend	60	Mashkull
NDREJAJ, Pashk	44	Mashkull
PJETRI, Skënder	27	Mashkull
SELMANI, Sherif	66	Mashkull

Lista J

Personat, emrat e të cilëve dihen, të vrarë në Burgun e Dubravës më 22 dhe 23 maj 1999.

<u>Emri</u>	<u>Mosha</u>	<u>Gjinia</u>
	<u>e</u>	<u>përafërt</u>
ADEMAJ, Hysen		Mashkull
AGUSHI, Zahir		Mashkull
AZEMI, Xhevet		Mashkull
BRAHMI, Sahit		Mashkull
BISTRICA, Xhevdid		Mashkull
DOMONAGA, Ilir		Mashkull
ELSHANI, Agim		Mashkull
GASHI, Avni		Mashkull
GJINI, Gjon		Mashkull
GUTA, Napolon		Mashkull
GUTA, Muhedin		Mashkull
HASANRAMAJ, Zek		Mashkull
(KCIRAJ), Zef		Mashkull
KRASNIQI,		Mashkull

Januz	
LEKAJ, Gani	Mashkull
MEMIJA, Ramiz	Mashkull
MULAJ, Metë	Mashkull
NIKOLL BIBAJ, Valentin	Mashkull
PAQARIZI, Besim	Mashkull
PROLAGJI, Lush	Mashkull
QAMPUZ, Bashkim	Mashkull
QOSJA, Shaban	Mashkull
RAMUSHI Zahir	Mashkull
SPAHIA, Fejz	Mashkull
SYLAJ, Dervish	Mashkull
TAFILAJ, Musë	Mashkull

Lista K

Personat, emrat e të cilëve dihen, të vrarë në Suharekë më 26 mars 1999.

<u>Emri</u>	<u>Mosha</u>	<u>Gjinia</u>
	<u>e</u>	
	<u>përafërt</u>	
BERISHA, Afrim	24	Mashkull
BERISHA, Altin	11	Mashkull
BERISHA, Arta	18	Femër
BERISHA, Avdi	43	Mashkull
BERISHA, Besim	26	Mashkull
BERISHA, Bujar	40	Mashkull
BERISHA, Dafina	15	Femër
BERISHA, Dorentina	4	Femër
BERISHA, Drilon	13	Mashkull
BERISHA, Edon	12	Mashkull
BERISHA, Eron	1	Mashkull
BERISHA, Fatime	37	Femër
BERISHA, Fatime	48	Femër
BERISHA, Fatmire	22	Femër
BERISHA, Faton	27	Mashkull

BERISHA, Flora	38	Femër
BERISHA, Hajbin	37	Mashkull
BERISHA, Hamdi	54	Mashkull
BERISHA, Hanumusha	9	Femër
BERISHA, Hanumusha	81	Femër
BERISHA, Hava	63	Femër
BERISHA, Herolinda	13	Femër
BERISHA, Ismet	2	Mashkull
BERISHA, Kushtrim	11	Mashkull
BERISHA, Liri	24	Femër
BERISHA, Majlinda	15	Femër
BERISHA, Merita	10	Femër
BERISHA, Mevlude	26	Femër
BERISHA, Mihrije	26	Femër
BERISHA, Mirat	7	Mashkull
BERISHA, Musli	63	Mashkull
BERISHA, Nefije	54	Femër
BERISHA, Nexhat	43	Mashkull
BERISHA, Nexhmedin	37	Mashkull
BERISHA, Redon	1	Mashkull
BERISHA, Sait	83	Mashkull
BERISHA, Sebahate	25	Femër
BERISHA, Sedat	45	Mashkull
BERISHA, Sherine	17	Femër
BERISHA, Sofie	58	Femër
BERISHA, Vesel	61	Mashkull
BERISHA, Vlorjan	17	Mashkull
BERISHA, Zana	13	Femër
BERISHA, Zelihe	50	Femër

Lista L

Personat, emrat e të cilëve dihen, të vrarë në Kaçanik, prej marsit deri në maj 1999.

Kotlinë – 24 mars 1999

<u>Emri</u>	<u>Mosha</u>	<u>Gjinia</u>
	<u>e</u>	<u>përafërt</u>
KUQI, Idriz	55	Mashkull
KUQI, Ismail	21	Mashkull
KUQI, Nexhadi	31	Mashkull
KUQI, Xhemajl	22	Mashkull
LOKU, Agim	31	Mashkull
LOKU, Atan	28	Mashkull
LOKU, Garip	47	Mashkull
LOKU, Ibush	20	Mashkull
LUKU, Ismajl	28	Mashkull
LOKU, Izijah	19	Mashkull
LOKU, Milaim	34	Mashkull
LOKU, Naser R.	17	Mashkull
LOKU, Sabit	20	Mashkull
LOKU, Zymer	67	Mashkull
REXHA, (emri nuk dihet)	16	Mashkull
VLASHI, Sali M.	42	Mashkull
VLASHI, Vesel	55	Mashkull

Sllatinë 13 prill 1999

CAKA, Ilir Osman	15	Mashkull
CAKA, Jakup Mustaf	37	Mashkull
CAKA, Mahmut Hasan	45	Mashkull
DEDA, Qemal	47	Mashkull
ELEZI, Nazmi	29	Mashkull
ELEZI, Vesel	41	Mashkull
LAMA, Brahim	52	Mashkull
LAMA, Hebib	18	Mashkull
LAMA, Ibrahim	52	Mashkull
SALIHU, Izahir	22	Mashkull

Ilaz		
SALIHU, Kemajl	40	Mashkull
Ilaz		
SALIHU, Sabri	38	Mashkull
Ilaz		
SHIQERIBER,	46	Mashkull
Haliali		

Stagovë - 21 maj 1999

BELA, Baki	72	Mashkull
DASHI, Hamdi	53	Mashkull
DASHI, Ibrahim	31	Mashkull
Avdi		
DASHI,	58	Mashkull
Ramadan		
ELEZI, Bahrije	56	Femër
R.		
GUDAQI, Fitim	7	Mashkull
GUDAQI, Hanife	77	Femër
GURI, Sevdije	54	Femër
JAHA, Elife	83	Femër
JAHA, Ramush	75	Mashkull
MANI, Fahri	56	Mashkull
RRUSHI, Ibush	59	Mashkull

Lisnajë 25 May 1999

QORRI, Arton	17	Mashkull
Hajrush		
QORRI, Fatije	7	Femër
Hajrush		
QORRI, Hajrush		Mashkull
Mehmet		
QORRI, Rexhep		Mashkull
Zejnulla		
TUSHA, Ali	17	Mashkull
TUSHA,	39	Mashkull
Xhemajl		
VISHI, Rrahim		Mashkull
Beqir		
VISHI, Milaim		Mashkull
Misim		